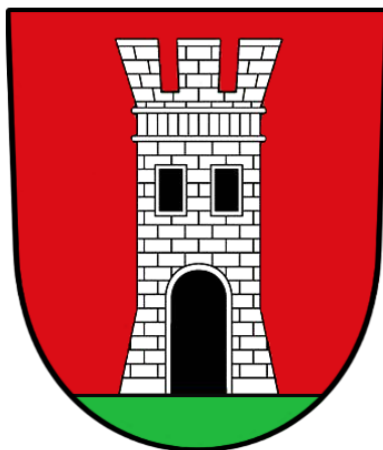

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE MĚSTYSE MLÁZOVICE

NA OBDOBÍ LET
2020 - 2027

schválený usnesením Zastupitelstva č.6/2018-2022 ze dne 23. 9. 2019

Úvod

Program rozvoje Mlázovic představuje koncepční dokument zabývající se komplexním a udržitelným rozvojem obce, v němž jsou zakotveny rozvojové priority městyse Mlázovice. Dokument formuluje představy o budoucnosti obce a navrhuje způsoby, jak těchto představ dosáhnout. Příprava tohoto koncepčního dokumentu vycházela z obecně uznávaných principů a metodik strategického plánování rozvoje obcí používaných v České republice, dále z vlastních zkušeností zpracovatele při pořizování strategických dokumentů a v neposlední řadě z analytických a terénních zjištění v samotné obci. Jedná se o dokument, který není závislý na politické situaci v obci, představuje společnou dohodu všech obyvatel obce a zaručuje návaznost jednotlivých akcí a vyvolání synergického efektu. Existenci dokumentu je mj. podmíněna možností čerpat národní dotace z programů Ministerstva pro místní rozvoj ČR na projekty obce.

Tvorba Programu rozvoje Mlázovic byla zahájena v červenci 2019 a dokončena v září 2019. Dokument byl zpracován ve webové aplikaci OBCEPRO Ministerstva pro místní rozvoj s využitím dat primárně z Českého statistického úřadu (ČSÚ) a dalších zdrojů. Dokument představuje základní rozvojový plán pro koncepční rozvoj obce v horizontu 8 let. Společně s novým územním plánem bude důležitým nástrojem pro vedení obce při určování dalšího rozvoje, a zároveň bude nástrojem vedoucím k maximální spokojenosti obyvatel zde žijících.

Zpracováním dokumentu byla na základě objednávky městyse Mlázovice pověřena regionální a investiční rozvojová agentura Centrum investic, rozvoje a inovací (CIRI) se sídlem v Hradci Králové.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika městyse

1. Území

Městys Mlázovice leží na pomezí Českého ráje a Podkrkonoší v okrese Jičín v Královéhradeckém kraji, přibližně 30 kilometrů severozápadně od krajského města Hradce Králové, 12 kilometrů východně od okresního města a ORP Jičina a cca 4 kilometry západně od POÚ Lázní Běláhoř, v nadmořské výšce 304 m n. m. Nejvyšším bodem obce je vrch Maxinec (450 m n. m.) na Mlázovickém chlumu. Obec má rozlohu 8,48 km² (848 ha) a skládá se z jednoho stejnojmenného katastrálního území a dvou částí obce – Mlázovice a Mezihoří. Území obce má nepravidelný tvar, jehož osu tvoří silnice III. třídy, které se v sousedních obcích napojují na silnice vyšší třídy. Součástí městyse je i 4 km vzdálená osada Mezihoří, jež se nachází v malebném údolí řeky Javorky. Městys v roce 2019 disponuje téměř kompletní občanskou vybaveností a relativně kvalitní technickou infrastrukturou, čímž se zřetelně odlišuje od ostatních obcí podobné velikosti. V jeho čele stojí starosta uvolněný pro výkon své funkce. Zastupitelstvo městyse má celkem 11 členů. Do roku 1990 byly Mlázovice střediskovou obcí (pro 5 obcí). Status městyse byl obci vrácen v roce 2007.

K 1. 1. 2019 žilo v obci 548 obyvatel. Průměrná hustota zalidnění činí 65 obyv./km², což je hluboko pod průměrnou hodnotou za Královéhradecký kraj (116 obyv./km²) i Českou republiku (134 obyv./km²).

Městys Mlázovice je členem sdružení obcí Lázeňský mikroregion a od roku 2006 na jejím území funguje MAS Brána do Českého ráje, z.s. Mlázovice sousedí na severu s obcí Choteč, na SV s obcí Svatojanský Újezd, na východě se Šárovcovou Lhotou, na JV s Ostroměří, na JZ s Podhorním Újezdem a Vojicemi a na západě s Konecchlumím.

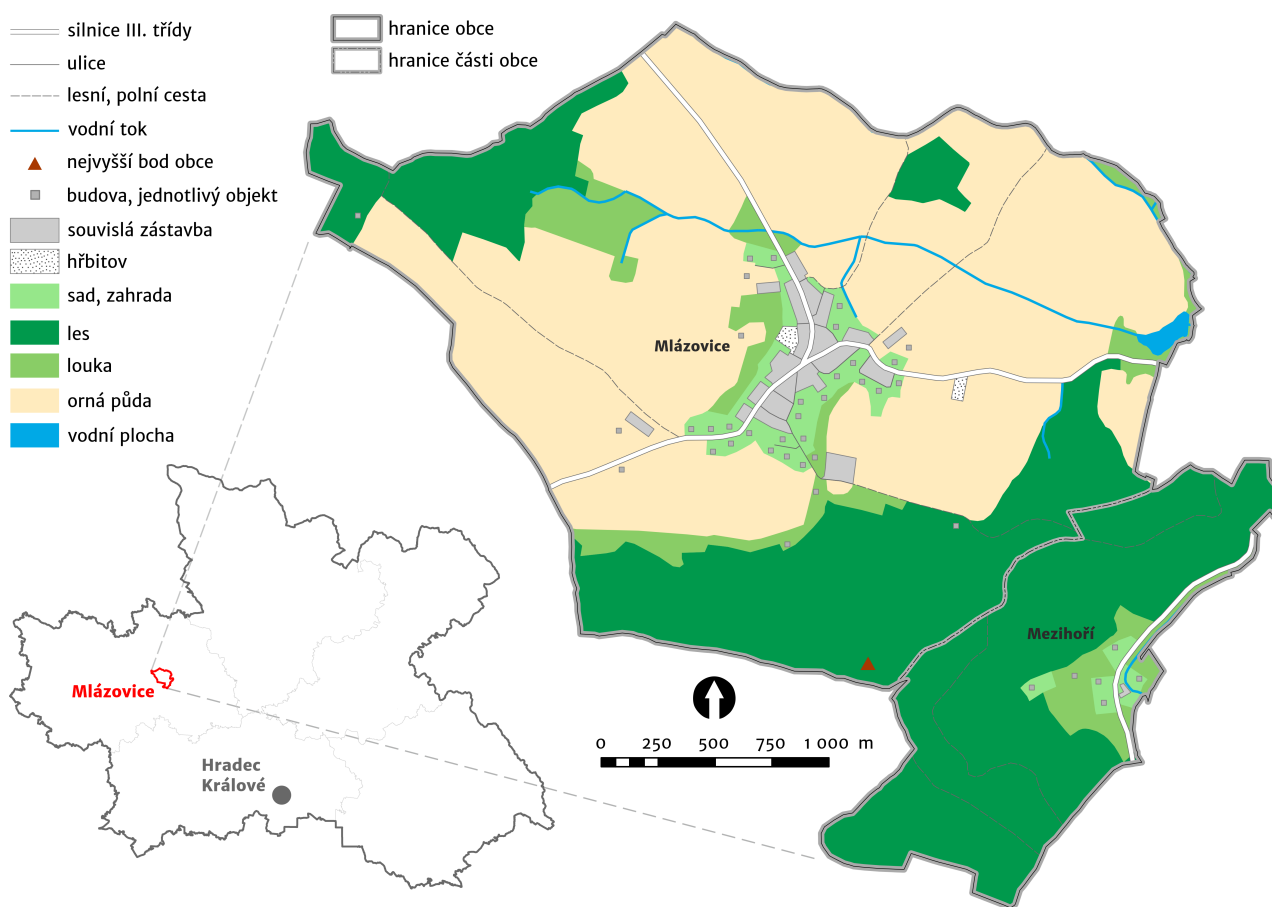
Městys Mlázovice má zpracovaný platný územní plán obce z roku 2005 v tištěné podobě. Pořízení nového územního plánu, v souladu s metodikou MINIS (Minimální standard pro digitální zpracování územních plánů v GIS), byla usnesením zastupitelstva městyse Mlázovice č. 21/2014–2018 ze dne 16. 4. 2018 pověřena firma Regio, projektový ateliér, s.r.o. V katastru došlo v posledních letech prostřednictvím komplexních pozemkových úprav k tvorbě nové přesné digitální mapy s dále, v naprosté většině zastavěné části, k přesnému vytyčení a upřesnění hranic, domů, zahrad či lesů, čímž se v budoucnosti zamezí případným soudním sporům o nejasné hranice a pozemky.

Obrázek 1 Celkový pohled na obec Mlázovice s Krkonošemi v pozadí

Zdroj: www.mlazovice.cz

Obrázek 2 Struktura ploch v obci Mlázovice a její poloha na území Královéhradeckého kraje

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladových dat Data50 ČÚZK

Obrázek 3 Letecký snímek částí obce Mlázovice a Mezihoří ze 7. 7. 2018 (snímky nejsou ve stejném měřítku)

Zdroj: mapy.cz, vlastní úpravy

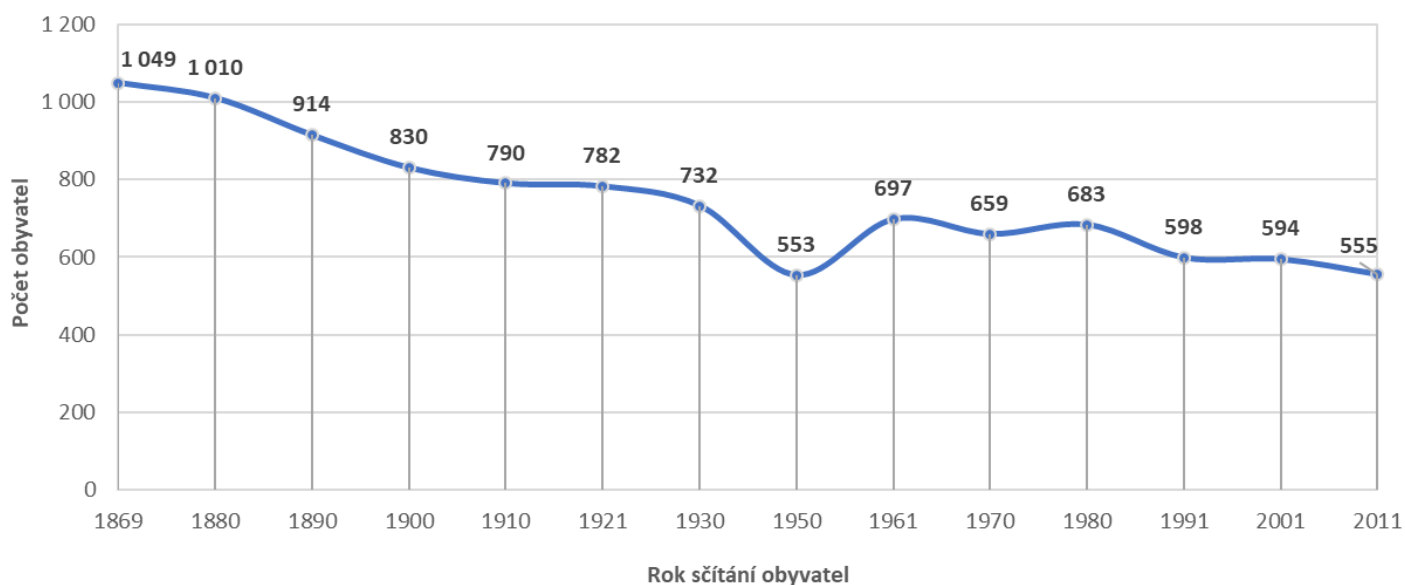
Tabulka 1 Základní charakteristika částí obce Mlázovice v roce 2019

	kód obce/částí obce	počet evidovaných obyvatel k 1. 1. 2019	rozloha v km ²	hustota zalidnění obyv./km ²
Mlázovice	573213	548	8,48	65
část obce				
Mlázovice	097241	542	6,83	79
Mezihoří	097233	6	1,65	4

Zdroj: ČSÚ, ÚIR

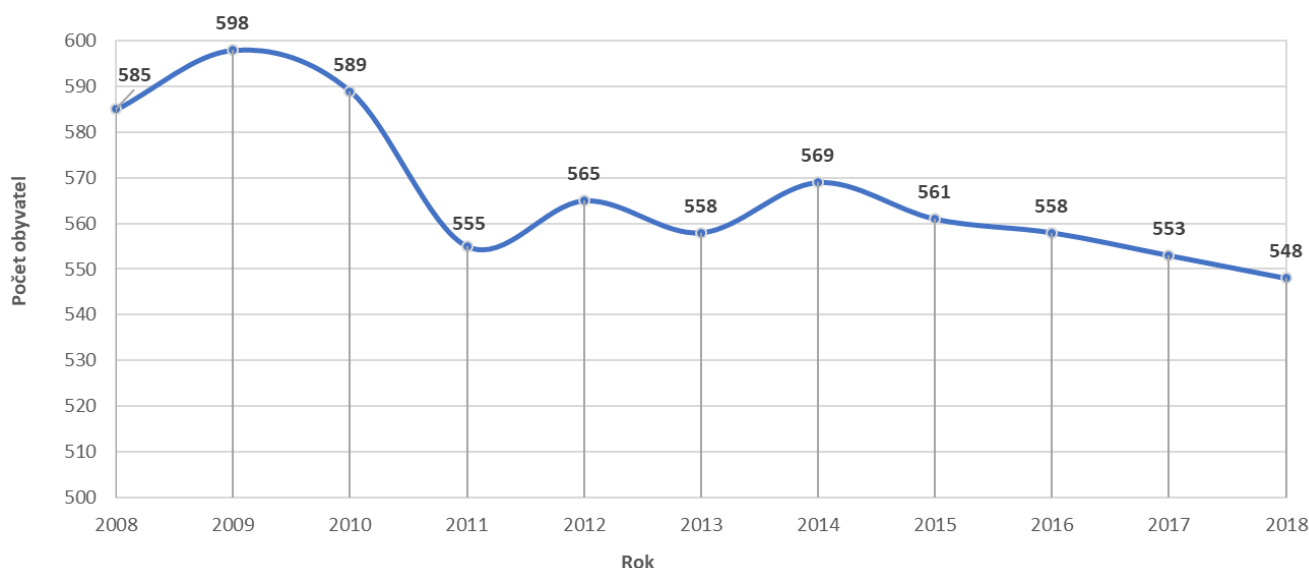
2. Obyvatelstvo

K 1. 1. 2019 žilo v Mlázovicích celkem 548 obyvatel. Obec je tak podle počtu obyvatel na 163. místě z celkového počtu 448 obcí Královéhradeckého kraje. V rámci správního obvodu ORP Jičín zaujímá obec z hlediska počtu obyvatel 24. místo. Z Historického lexikonu obcí ČR, který uvádí data od roku 1869, je patrné, že obec dosáhla svého maxima počtu obyvatel při prvním sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) v roce 1869 a to 1 049 obyvatel. Od té doby, až na výjimky, počet obyvatel klesá. K nejvýraznějšímu úbytku obyvatel došlo mezi lety 1930–1950.

Graf 1 Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel v obci Mlázovice v období 1869–2011

Zdroj: Historický lexikon obcí ČR 1869–2011, vlastní zpracování

Graf 2 Vývoj počtu obyvatel v obci Mlázovice v období 2008-2018 (k 31.12.)

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní zpracování

Dynamika vývoje počtu obyvatel v obci Mlázovice má proměnlivý charakter. I přesto, že obec nepatří mezi skupinu obcí, které jsou ovlivněny intenzivními suburbanizačními procesy v zázemí měst, se do obce početně stěhují noví obyvatelé. Nicméně obdobný počet obyvatel se z obce v posledních letech každoročně vystěhovává. Navíc přirozený přírůstek se ve sledovaném období pohyboval v záporných hodnotách. Počet obyvatel tak v obci pomalu klesá. V letech 2008-2018 došlo k poklesu obyvatel o více než 6 % a ve srovnání s vyššími územními celky se jedná o výrazně nadprůměrnou hodnotu. Nejvíce obyvatel ubylo v obci v roce 2011 a to celkem 25.

Tabulka 2 Dynamika vývoje počtu obyvatel v obci Mlázovice v letech 2008-2018 (absolutní hodnoty)

Ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ově narození	5	6	6	5	3	6	3	3	5	11	6
Zemřelí	20	14	17	17	16	22	14	11	11	17	7
Přetěhovani	17	33	21	13	32	16	38	12	19	20	22
Bydlovní	5	11	19	-26	9	7	14	12	16	20	-28
Přirozený přírůstek/ubytek	-15	19	-11	-12	13	-16	24	2	4	3	-22
Přistěhov. obyvatel	12	22	2	-13	23	9	22	0	3	0	4
Celkový přírůstek/ubytek	-3	11	-9	-25	10	-7	11	2	7	3	-18

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní zpracování

Nejčastěji používanou charakteristikou pro určení věkové struktury obyvatelstva je tzv. index stárí, vyjadřující kolik obyvatel ze starších věkových skupin připadá na sto dětí. Konkrétně kolik obyvatel ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 15 let věku. V případě městyse Mlázovice byl tento poměr v roce 2018 velmi nepříznivý – index stárí měl hodnotu 206,6 (postproduktivní složka více než dvojnásobně převažovala nad dětskou složkou). Ve srovnání s vyššími územními celky (SO ORP Jičín, okres Jičín, ČR) a speciálně Královéhradeckým krajem, který je společně s Prahou „nejstarším“ krajem ČR, dosahuje obec negativních nadprůměrných hodnot indexu stárí. V obci tak žije „starší“ obyvatelstvo. Průměrný věk obce byl v daném roce 47 let. Oproti vybraným územním celkům, kde roste podíl věkové složky ve věku 0-14 let, tento podíl v obci klesá (o 2,3 % oproti roku 2008), v roce 2018 byl navíc pod průměrem za zmíněné celky (13,9 %). Nutno poznamenat, že u menších obcí se změny v indexech projevují výrazněji, než u větších územních celků.

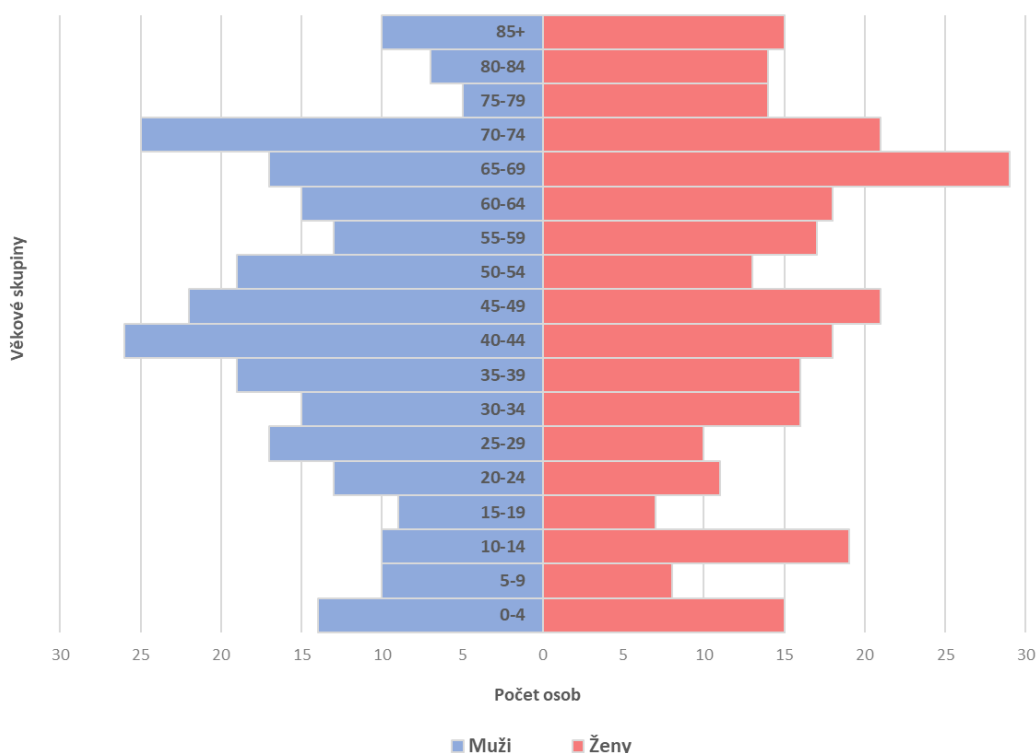
Tabulka 3 Věková struktura v obci Mlázovice a vyšších územních celcích ve vybraných letech

	Změna počtu obyvatel v % (2008-2018)	Průměrný věk (2018)	Index stáří (2018)	Podíl obyvatel ve věku 0-14 let v % (2018)	Podíl obyvatel ve věku 15-64 let v % (2018)	Podíl obyvatel ve věku 65+ let v % (2018)	Změna podílu obyvatel 0-14 let v % (2008-2018)	Změna podílu obyvatel 65+ let v % (2008-2018)
Česká republika	1,7	42,3	123,2	15,9	64,5	19,6	12,4	31,8
Královéhradecký kraj	-0,6	43,1	136,3	15,5	63,3	21,2	8,7	35,2
okres Jičín	0,2	43,1	133,7	15,5	63,8	20,7	10,5	32,6
SO ORP Jičín	1,4	42,8	129,8	15,7	64,0	20,3	12,1	31,3
Mlázovice	-6,3	46,8	206,6	13,9	57,5	28,6	-2,3	29,9

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní výpočty a zpracování

Podrobnější věkovou strukturu obyvatelstva obce znázorňuje tzv. věková pyramida. Název je odvozen od trojúhelníkové podoby grafu, ze kterého lze věkovou strukturu obyvatelstva vyčíst. Znázorňuje počet mužů a žen v daném věku, k 31. 12. 2018 v obci. Údaje o počtu obyvatel nejsou přepočtené a jsou v absolutních hodnotách. Z věkové pyramidy je patrné, že ve vyšším věku (75 let a více) je v obci vyšší počet žen než mužů. To potvrzuje celorepublikový trend, kdy se ženy dožívají v průměru vyššího věku než muži. Silnou věkovou skupinu tvoří děti ve věku do 4 let (29 obyvatel) a ve věku 10–14 let (29 obyvatel). Nejsilnější věkovou kategorií v produktivním věku je kategorie 40–44 let (44 obyvatel). Absolutně nejpočetnějšími kategoriemi jsou postproduktivní kategorie 65–69 a 70–74 let (shodně 46 obyvatel).

Graf 3 Věková pyramida obyvatelstva obce Mlázovice v roce 2018 (k 31.12.)

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní výpočty a zpracování

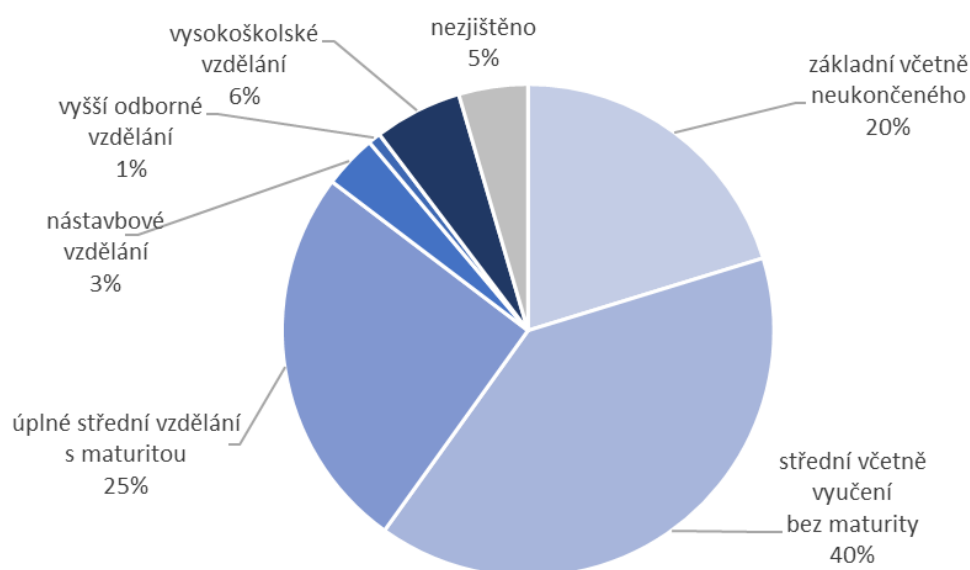
Z hlediska národnostního složení lze Mlázovice považovat za národnostně jednotnou obec, neboť většina obyvatelstva, která ve SLDB 2011 uvedla svoji národnost, je české národnosti (98,8 %). Nutno poznamenat, že bezmála čtvrtina obyvatel (24,1 %) svoji národnost při SLDB neuvedla.

Údaj o náboženské víře v obci vyplnilo ve stejném roce 73,4 % obyvatel. Náboženské složení obyvatelstva Mlázovic je typickým příkladem pro území Čech. Podle náboženské struktury patří obec s 12,7 % věřících ve srovnání s průměrem za Královéhradecký kraj (16,5 %) a za Českou republiku (20,8 %) k méně religiozním obcím. V obci se většina věřících obyvatel hlásí k římskokatolické církvi. Nedělní bohoslužby v obci zajišťuje Římskokatolická farnost Lázně Bělohrad a to v kostele Nejsvětější Trojice.

Na území obce není Ministerstvem práce a sociálních věcí a Agenturou pro sociální začleňování evidována žádná sociálně vyloučená lokalita. Avšak dle aplikace Mapa exekucí, kterou spravuje nevládní nezisková organizace Otevřená společnost, bylo Exekutorskou komorou ČR v obci Mlázovice v roce 2017 evidováno celkem 51 osob a 215 exekucí, tzn. 4,2 exekucí na jednu osobu. Podíl osob starších 15 let s exekucí dosahoval v obci hodnoty 10,28 % a je tak vyšší než u sousedních obcí. Exekučně vymáhaná jistina byla v obci v roce 2017 celkem 9,2 milionů Kč s průměrnou jistinou 180 tisíc Kč na osobu. Ve srovnání se sousedními obcemi se jedná o druhou nejnižší částku. Relativně nízký je i podíl osob s více exekucemi (61 %), opět se ve srovnání s okolními obcemi jedná o druhou nejnižší hodnotu.

Vzdělanostní struktura obyvatelstva je důležitou charakteristikou kvality lidských zdrojů, které jsou v dané zemi v daném časovém období k dispozici. Poslední známý údaj je ze SLDB z roku 2011. Dle výsledků ze SLDB převládala v obci Mlázovice obyvatel starších 15 let skupina se středním vzděláním včetně vyučených bez maturity (40 % Mlázovice, 37 % SO ORP Jičín, 36 % KHK, 33 % ČR). Druhou nejpočetnější skupinou byli občané s úplným středním vzděláním (25 % Mlázovice, 26 % SO ORP Jičín, 27 % KHK, 27 % ČR) následováni skupinou se základním vzděláním včetně neukončeného (20 % Mlázovice, 18 % SO ORP Jičín, 18 % KHK, 18 % ČR). Počet vysokoškolsky vzdělaných v obci Mlázovice (5,8 %) je výrazně pod průměrnou hodnotou SO ORP Jičín (8,6 %), Královéhradeckého kraje (10,1 %) i ČR (12,5 %).

Graf 4 Vzdělanostní struktura obyvatelstva v obci Mlázovice v roce 2011

Zdroj: SLDB 2011, vlastní výpočty a zpracování

Městys Mlázovice je bohatý na společensko-kulturní život. Nejdůležitějším nositelem kulturního života v obci je Sbor dobrovolných hasičů Mlázovice. Sbor byl založen již v roce 1903 a k 1. 1. 2018 měl celkem 42 členů. SDH pomáhá při přípravě a organizaci většiny kulturních a zájmových akcí, které se v obci pořádají. Nejvýznamnější akcí v obci, kterou sami organizují, je hasičský ples, jenž se zde koná již desítky let. SDH Mlázovice se účastní řady soutěžních klání v okrese Jičín, v nichž pravidelně získává řadu ocenění. Mezi další významné spolky v obci patří TJ Předvoj Mlázovice a Myslivecké sdružení Ostříž Mlázovice, které pořádá tradiční myslivecké bály. Sdružení Mlázováci dětem se pak podílí na pořádání mnoha akcí pro děti v průběhu celého roku.

Problémem v obci je stárnoucí spolková základna a menší zájem dětí a nově příchozích o spolkovou činnost v obci. SDH Mlázovice se dlouhodobě snaží aktivovat zájem dětí a dorostu o tuto náročnou disciplínu a snaží se vychovávat nástupce tak, aby netrpěli generační mezerou. S mladými hasiči pracují všichni členové sboru a předávají jim své bohaté zkušenosti.

Obrázek 4 Sbor dobrovolných hasičů Mlázovice

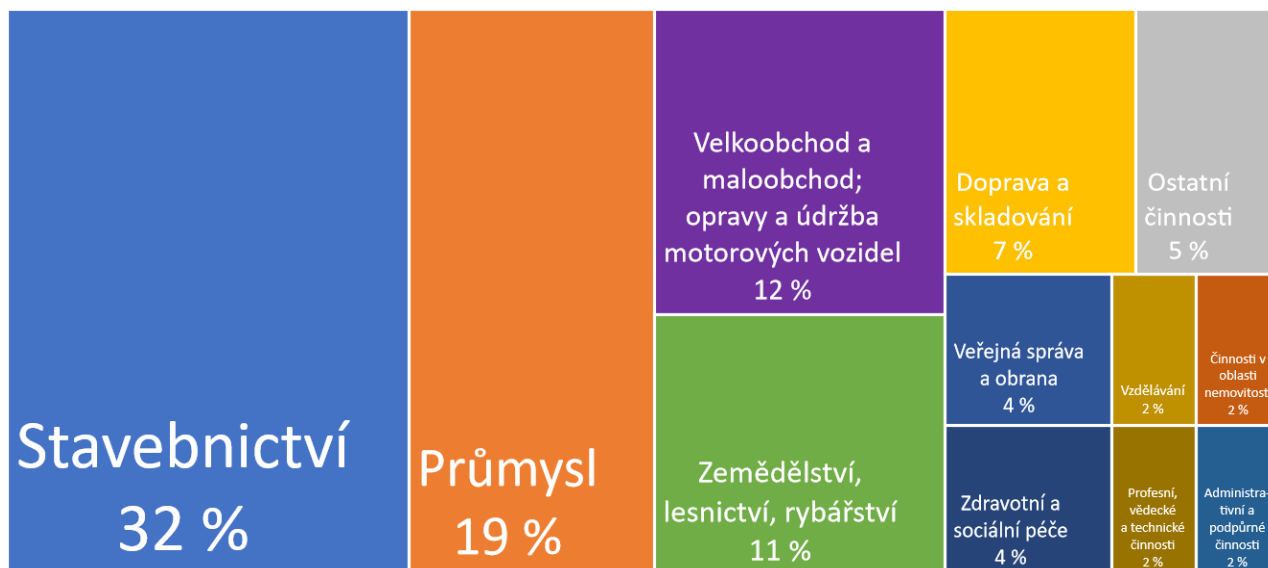

Zdroj: www.mlazovice.cz

3. Hospodářství

Charakter hospodářství v obci určuje struktura podnikatelských subjektů zde působících. K 31. 12. 2018 bylo v obci registrováno 115 ekonomických subjektů z toho 57 se zjištěnou aktivitou. Jejich počet stagnuje až klesá, za posledních 5 let poklesl počet aktivních podnikatelských subjektů o 3. Nejvíce aktivních ekonomických subjektů působí v sekundéru (průmysl, stavebnictví) a to 51,8 %, do terciéru (služby) spadá 37,5 % registrovaných subjektů a v priméru (zemědělství a lesnictví) působí 10,7 % ekonomických subjektů na území obce. Z oborů převažují stavebnictví (18 subjektů), průmysl (11 subjektů), velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (7 subjektů) či zemědělství, lesnictví a rybářství (6 subjektů).

Graf 5 Struktura registrovaných aktivních ekonomických subjektů v obci Mlázovice k 31. 12. 2018

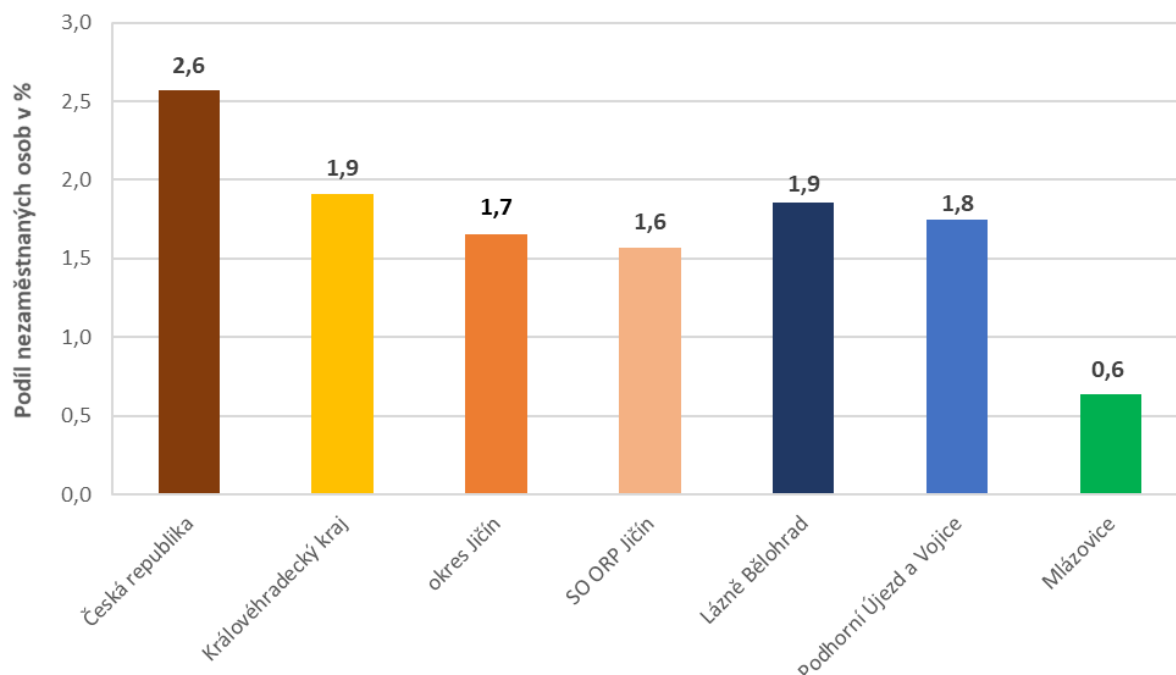
Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní výpočty a zpracování

Nejvíce aktivních ekonomických subjektů v obci k 31. 12. 2018 tvořili živnostníci (68,4% podíl, celkem 39 subjektů), 10 obchodních společností (17,5% podíl), 2 zemědělské podnikatelé a 1 družstvo. S tím koresponduje i počet zaměstnanců jednotlivých subjektů. Většina subjektů nemá žádného zaměstnance. Dle Administrativního registru ekonomických subjektů (ARES) má do 5 zaměstnanců 10 subjektů, jedna firma disponuje 10-19 zaměstnanci (Zemědělská akciová společnost Mlázovice), firma PROGLES Lesní technika s.r.o. má 20-24 zaměstnanců. Největším zaměstnavatelem v obci jsou zřízené a založené organizace Městyssem Mlázovice, zvláště pak Domov důchodců Mlázovice, který je největším zaměstnavatelem v obci. Firma s největším obrátem (do 60 milionů Kč ročně) je Zemědělská akciová společnost Mlázovice. Druhý nejvyšší obrát vykazují Městys Mlázovice a Domov důchodců Mlázovice. Ostatní subjekty mají roční obrát menší než 3 miliony Kč. Z živnostníků působí v obci např. instalatéri, truhláři, automechanici, kadeřnice a kosmetičky, krejčovské, kameníci, maloobchodníci či architekt. Městys umožňuje firmám zde působících, aby se prezentovaly na jeho internetových stránkách. V současnosti tuto možnost využívá pouze jedna firma.

Dalším významným ekonomickým ukazatelem je ekonomická aktivita obyvatel. Ta se však celoplošně zjišťuje pouze během jednotlivých SLDB a během tzv. výběrových šetření pracovních sil. Poslední relevantní údaj vztažený k obci Mlázovice je až z roku 2011 a vzhledem k měnící se ekonomické situaci v posledních letech není toto číslo již relevantní. V roce 2011 bylo ekonomicky aktivních 259 obyvatel, tzn. 45 % z celkového počtu obyvatel v obci. Jednou z významných charakteristik prostorových vazeb sídla je vyjížďka za prací a do škol. Ta však podobně jako ukazatel výše je dostupná pouze za rok 2011. Nejčastějším místem vyjížďky obyvatel jsou v roce 2019 města Jičín, Hořice a Lázně Bělohrad, kde je z okolí nejvíce pracovních příležitostí.

Díky současné ekonomické konjunktúře patří obec Mlázovice mezi obce s nejnižší nezaměstnaností v Královéhradeckém kraji. K 30. 6. 2019 byl v obci podíl nezaměstnaných osob pouze 0,6 %. Tato hodnota je výrazně pod průměrem za ČR (2,6 %) a Královéhradecký kraj (1,9 %). Hodnota je nižší i ve srovnání se sousedními sídly Lázně Bělohrad (1,9 %) a populačně podobnou obcí Podhorní Újezd a Vojice (1,8 %). V evidenci úřadu práce jsou z Mlázovic pouze 2 osoby.

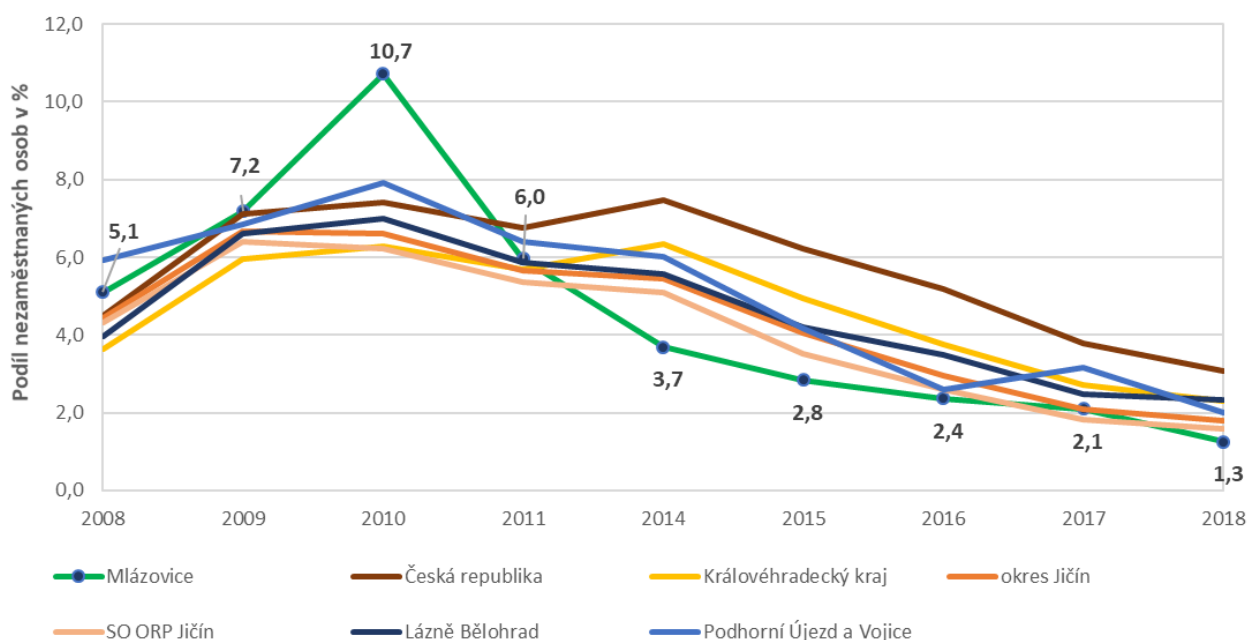
Graf 6 Podíl nezaměstnaných osob v obci Mlázovice ve srovnání s vyššími územními celky k 30. 6. 2019

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní zpracování

Nezaměstnanost v obci Mlázovice byla v posledních 10 letech nejvyšší během hospodářské krize v roce 2010 a od tohoto roku již šla strmě dolů. Data za rok 2012 a 2013 nejsou dostupná z důvodu metodiky změny výpočtu nezaměstnanosti. Nezaměstnanost klesala i během let, kdy naopak ve vyšších územních celcích rostla.

Graf 7 Vývoj podílu nezaměstnaných osob v obci Mlázovice ve srovnání s vyššími územními celky v období 2008-2018 (údaje jsou vztaženy k 31. 12. daného roku)

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní zpracování

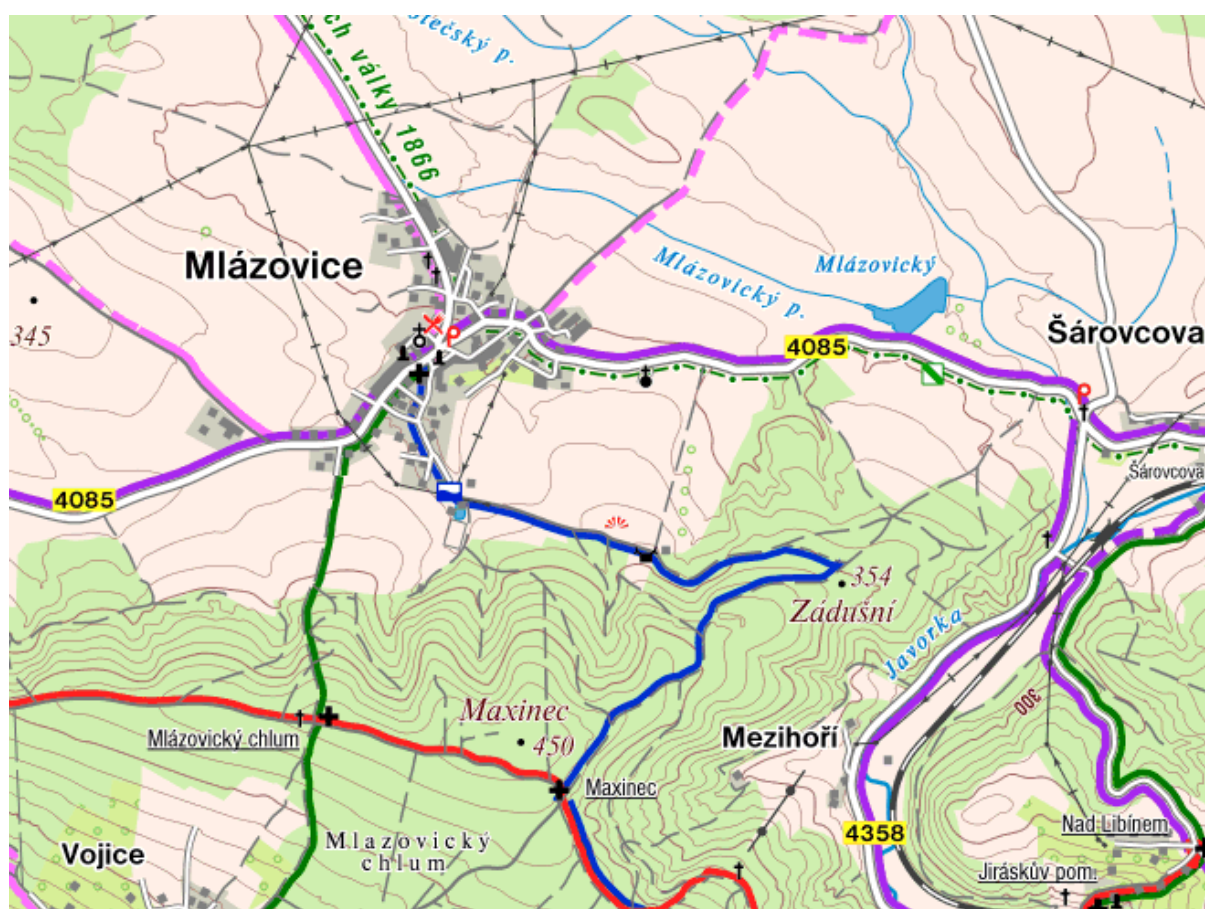
Pro místní ekonomiku je důležitý i segment cestovního ruchu. Část obce Mlázovice nemá významný potenciál pro cestovní ruch. Jiná situace je u části Mezihoří a to díky její poloze v údolí řeky Javorky obklopeného lesy (chlumy). Hlavním lákadlem je zde lyžařský areál s vlekm o délce 360 metrů a

převýšením 70 metrů. Provozovatelem areálu je spolek KARAS, který původně vznikl jako volné sdružení ochránců přírody.

V Mlázovicích samotných jsou na mnoha domech instalovány informační tabule, které informují turisty o historii obce a jednotlivých domků. V okolí Mlázovic bylo dříve dvanáct železitých pramenů a ložiska rašeliny. Proto byly za první republiky, i dříve, Mlázovice vyhledávány jako věhlasné lázně, pacienty ze všech koutů země. V padesátých letech dvacátého století byly tyto lázně z politických důvodů zrušeny, resp. přestěhovány do nedalekých Lázní Bělohrad, a lázeňské domy přebudovány pro sociální účely, kterým některé z nich slouží dodnes.

Obec je svými lesy a reliéfem vhodná pro rozvoj pěší turistiky. Katastrem obce prochází tři značené turistické trasy. Červená hřebenová trasa je velice vyhledávanou turistickou stezkou, která vede z Konecchlumí přes Mlázovický a Hořícký chlum až do Hořic. Modrá značka vede z Mlázovic na Zádusí, u vrchu Maxinec přetíná hřebenovou červenou trasu a poté pokračuje po hřebenu dolů do Ostroměřského hradiště a končí na vlakovém nádraží v Ostroměři. Zelená turistická trasa vede jako spojovací ke hřebenové červené turistické cestě, a dále do Podhorního Újezdu a Vojic a vlakové stanici v Sobčicích. Cykloturistika má pro obec pouze doplňkový charakter. Částí obce Mlázovice prochází lokální cyklotrasa č. 4085 Žireč – Hořice – Konecchlumí. Částí obce Mezihoří zase prochází lokální cyklotrasa č. 4358 Šárovcova Lhota – Ostroměř. V roce 2007 byla Komitétém pro udržování památek z války roku 1866 zřízena 39 km dlouhá naučná stezka Po stopách války na Hořicku vedoucí z Valdic do Cerekvice nad Bystřicí, jedno ze zastavení je i v samotných Mlázovicích.

Obrázek 5 Cykloturistická mapa obce Mlázovice

Zdroj: www.cykloserver.cz

Ubytování v Mlázovicích poskytují dvě ubytovací zařízení sídlící na náměstí, a to Hotel Hradec disponující čtyřmi třílůžkovými pokoji a penzion Ubytování V Soukromí disponující apartmánem a dvěma pokoji.

Pro zvýšení významu cestovního ruchu pro místní ekonomiku je zapotřebí aktivně podporovat a inovativně stimulovat práci zájmových subjektů a trvale aktivizovat místní potenciál (samospráva, spolky, občané a podnikatelé).

4. Infrastruktura

V rámci správního území obce Mlázovice existuje pouze doprava silniční. Železniční doprava, resp. jednokolejná neelektrifikovaná regionální železniční trať č. 040 Chlumeck nad Cidlinou – Trutnov, prochází podél východní hranice obce u Mezihoří, železniční zastávka zde chybí.

Obec Mlázovice leží nedaleko hlavního dopravního tahu mezinárodního významu, silnice I/35 (E442) v úseku mezi Hradcem Králové a Jičínem. Dopravní obsluhu vlastní obce a jejího správního území zajišťuje síť silnic III. třídy a to silnice č. 28435 spojující městys se sousedními obcemi Konecchlumí a Šárovcovou Lhotou, kde se napojuje na silnice vyšší třídy (I/35 a II/501) a silnice č. 28436, která se v obci Choteč napojuje na silnici II/501. V obci Šárovcová Lhota se na silnici III/28435 napojuje silnice III/28434, která prochází osadou Mezihoří a pokračuje dále do Ostroměře. Problémem jsou úzké a místy nepřehledné úseky, především na silnici III/28434 u Mezihoří. Silnice III/28435 do Šárovcovy Lhoty prošla v roce 2017 kompletní rekonstrukcí (nový asfalt, sanace krajnic, odvodnění, nové propustky a značení), zbylé silnice III. třídy jsou v nevyhovujícím až havarijním stavu. Koncem roku 2018 byl otevřen nový most na silnici mezi Šárovcovou Lhotou a Ostroměří.

Obrázek 6 Zrekonstruovaná silnice III/28435 Mlázovice - Šárovcová Lhota z roku 2017

Zdroj: www.mlazovice.cz

Územím obce neprochází žádná komunikace, na niž by bylo v roce 2016 provedeno sčítání dopravy. To zde bylo provedeno naposledy v roce 2010 a to na silnici III/28435, kde roční průměr denních intenzit dopravy činil 426 vozidel, z toho většinu tvořilo 357 osobních vozidel, 58 těžkých nákladních vozidel a 34 lehkých nákladních vozidel.

Na silnice III. třídy, které jsou ve vlastnictví Královéhradeckého kraje, navazuje systém místních a

účelových komunikací včetně lesních a polních cest. Většina z nich je ve vlastnictví obce. Povrch na řadě místních komunikací je ve velmi špatném stavu. Obec postupně tyto místní komunikace rekonstruuje a zároveň projektuje nové polní cesty. V roce 2019 byla zrekonstruována kilometr dlouhá polní cesta k Horce, kterou užívají zemědělci, lesníci i řada obyvatel k vycházkám. Součástí jsou i důležité opravy dvou poškozených mostků, protierozní i terénní opatření a v neposlední řadě výsadba nové javorové aleje. Na tuto akci obržela obec dotaci z Programu rozvoje venkova ve výši 3 miliony Kč. Vzhledem k novému, hladkému a pevnému povrchu je zde potenciál pro uživatele kolečkových bruslí a děti na jízdních kolech. V těchto prostorách se tak nabízí instalace několika odpočinkových míst. Cesta k Horce se může stát prvním úsekem relaxačního okruhu, který si mlázovičtí občané přejí v blízkosti obce vybudovat.

I přes poměrně řídký provoz na komunikacích III. třídy jsou stálým problémem místy neexistující chodníky v obou částech obce a to i na místních komunikacích. Předpokládá se postupné doplňování chybějících úseků chodníků a oprava stávajících nevyhovujících chodníků.

Plochy sloužící dopravě v klidu jsou alokovány zejména na mlázovickém náměstí. Velká parkovací plocha je rovněž u místního koupaliště. Další menší plochy pro parkování jsou umístěny po celé obci. Pro potřeby krátkodobého parkování u obytné zástavby je možno využívat i minimálně dopravně zatížené přilehlé pozemní komunikace a veřejná prostranství. Problematické je živelné parkování na chodnících u bytových domů v ulici Na Ohrádce, kde jejich obyvatelé využívají k odstavení svých vozidel chodníky nebo veřejnou zeleň. Část z nich využívá zdejší garáže.

Na území obce se nenachází žádná stezka pro cyklisty.

Obec Mlázovice je i přes fakt, že je obsluhována pouze autobusovou dopravou, relativně dobře dostupná veřejnou dopravou. Nejbližšími železničními stanicemi jsou železniční stanice Šárovčova Lhota (3 km) a železniční stanice Kovač (5 km). Autobusovou přepravu osob zajišťuje dopravní společnost BusLine KHK s.r.o. Obec je součástí integrovaného dopravního systému IREDO. Na území obce je situována pouze jedna autobusová zastávka – Mlázovice. Obec není obsluhována dálkovými autobusy. V následující tabulce je uveden stručný přehled o počtu přímých autobusových spojů za den mezi obcí Mlázovice a okolními centry. Z tabulky je patrné, že dostupnost obce v pracovní dny veřejnou hromadnou dopravou je, i přes svoji polohu mimo hlavní silniční tahy, na velmi dobré úrovni. Zhoršená je pouze dostupnost osady Mezihoří, kde není poblíž žádná autobusová ani železniční zastávka a její občané jsou tak závislí na vlastním automobilu. Během víkendů a svátků je počet spojů v obci zredukovaný o polovinu. Před 10 lety došlo v rámci optimalizace veřejné dopravy v Královéhradeckém kraji k redukci některých spojů, což se dotklo i Mlázovic.

Tabulka 4 Přehled přímých autobusových spojů z obce Mlázovice do Lázní Běláhořad a Jičína v červenci 2019

Výjezd z obce Mlázovice ve směru	Všední dny	Víkendy	Průměrná doba jízdy v minutách
Lázně Běláhořad	9	4	14
Jičín	9	3	24

Zdroj: IDOS, vlastní zpracování

Obec Mlázovice má k dispozici téměř kompletní síť technické infrastruktury – je zde celoplošná plynofikace, kanalizace, vodovod i internet.

MLázovice mají vybudovaný vlastní veřejný vodovod. Provozovatelem vodovodní sítě je Vodohospodářská a obchodní společnost a.s. (VOS Jičín). V katastrálním území obce se nachází část zdrojů skupinového vodovodu Jičín. Obec je napojena přímo z výtlačného potrubí za čerpací stanicí s akumulací nádrží, čímž je tvořeno jedno tlakové pásmo. Jako zdroje vody zde slouží vrty ML - 1 o vydatnosti 10 l/s, ML - 2 o vydatnosti 5 l/s a vrty V5 a V5a o celkové vydatnosti 15 l/s. Ze zdrojů je voda čerpána do čerpací stanice s akumulací nádrží, odtud dále do vodojemu Kamensko.

Zástavba MLázovic je tlakově napojena přímo na výtlačný řad směr vodojem Kamensko, tj. na úroveň hydrostatického tlaku cca 360 m n. m. MLázovice jsou napojeny ve směru od čerpací stanice řadem DN 150. V zástavbě jsou vybudovány zásobovací řady DN 90, 110. Na vodovod jsou napojeni všichni obyvatelé části MLázovice. Obyvatelé části Mezihoří využívají vlastních domovních studní. V obci není dle Plánu rozvoje vodovodů a kanalizace Královéhradeckého kraje plánováno v návrhovém období rozšiřování vodovodu do stávající zástavby. Bude probíhat jen běžná údržba vodovodní sítě. Vzhledem k tomu že vodovod MLázovice je zásoben z více zdrojů je možno při jeho vyřazení jednoho zásobovat obyvatele vodou z ostatních zdrojů. Při vyřazení celého vodovodu bude obec zásobena pomocí cisteren nebo vody balené. Při dlouhodobém vyřazení je možno pustit do vodovodu vodu užitkovou a zásobování pitnou zdravotně nezávadnou vodou provádět pomocí vody balené nebo cisteren.

V obci je vybudován ucelený systém jednotných dešťových stok. Tyto stoky jsou situovány podél komunikací a svádějí záhytné vody dešťové a přepady ze septiků místních obyvatel ve dvou základních výústích do MLázovického potoka. Odpadní vody od obyvatel jsou likvidovány individuálně v žumpách a septicích s přepadem do kanalizace, popř. u vzdálenějších objektů přímo do melioračních odpadů, popř. do podmoku. Domov důchodců a jeden bytový dům pro 20 osob mají vybudované vlastní mechanicko biologické čistírny odpadních vod. Obecným problémem je netěsnost kanalizace, která drénuje podzemní vody a při suchých obdobích se odpadní vody z kanalizace volně vsakují do okolního prostředí. MLázovický potok má v letních měsících malé průtoky, přičemž vzrůstá koncentrace znečišťujících látek toku a tím vznikají závažné hygienické závady. Obec MLázovice v budoucnosti chystá vybudování oddílné splaškové kanalizace s centrální čističkou odpadních vod (ČOV). Hlavním důvodem je špatný stav stávající jednotné kanalizace, která je velmi propustná. Centrální ČOV by měla být umístěna mimo zastavěnou část obce (na severní straně).

Provozovatel elektrické sítě v MLázovicích je ČEZ Distribuce a.s. Obec je napájena elektrickou energií vrchním primárním rozvodným systémem 35 kV. V roce 2017 byla zrekonstruována linka vedení vysokého napětí MLázovice - Choteč - Hřídolec. Současně bylo ve dvou etapách v letech 2018 a 2019 realizováno kabelové vedení nízkého napětí v části obce MLázovice, kde náklady na rekonstrukci dosáhly téměř 14 milionů korun. Obnova vedení zvýšila spolehlivost dodávek energie v obci a celé dotčené oblasti.

Obec je plynofikována STL plynovodem z VTL/STL regulační stanice situované na západním okraji MLázovic. Vlastníkem plynovodů je společnost Východočeská plynárenská a.s. Další rozvoj plynovodní sítě se očekává v nových rozvojových lokalitách. V rámci úspor energií na vytápění byl pro mateřskou školu pořízen nový plynový kotel pracující na principu kondenzace dosahující úspory plynu až kolem 50 %. Stejný typ kotle již funguje v budově radnice.

Hlavní trasy vedení rozhlasu a veřejného osvětlení v městečku byly položeny kolem roku 1971. Veřejné osvětlení v obci včetně veřejného rozhlasu proto v posledních letech prošlo kompletní obnovou. V oblasti veřejného osvětlení jsou montovány dva typy svítidel. Na silnici III. třídy jsou instalována moderní svítidla Siteco ST50, ve všech zbylých lokalitách sadová svítidla Siteco Pilz, která mají minimální spotřebu elektrické energie, vysokou životnost a zanedbatelné náklady na provozní údržbu. Nové stožáry, na které jsou svítidla montována, jsou ošetřeny žárovým zinkováním ochraňujícím sloup minimálně 50 let před korozí. Pro rozhlas jsou využívány velmi kvalitní reproduktory jediného českého výrobce PERYMONT Brno. V oblasti energetických úspor bude rovněž důležitá instalace úsporných svítidel v budovách ve vlastnictví

obce.

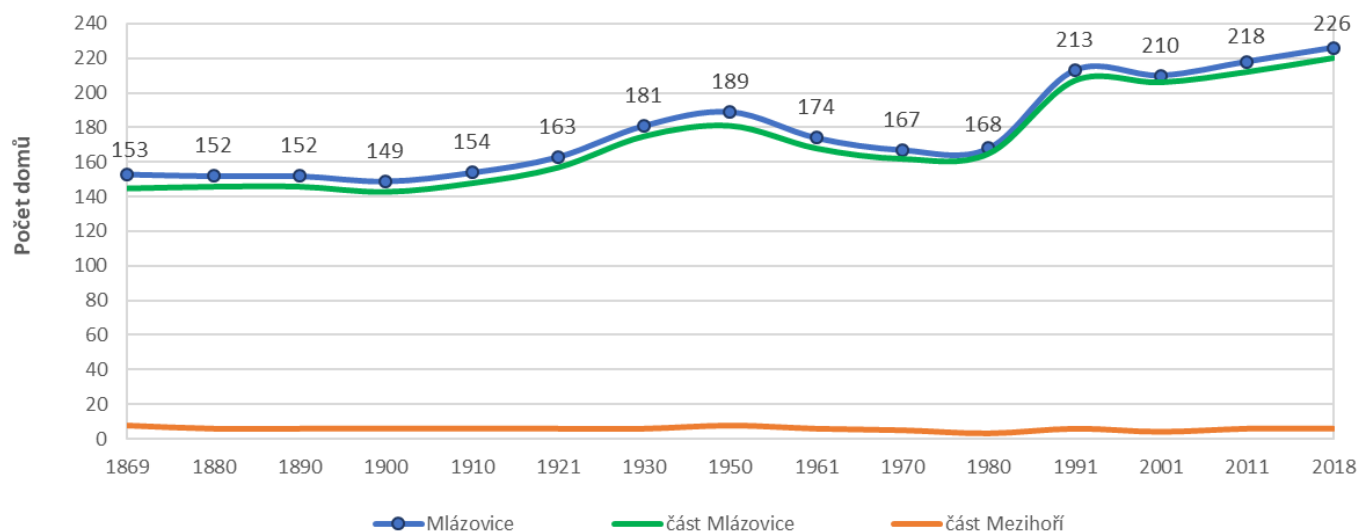
Obyvatelům obce je dostupný pevný i bezdrátový internet. Provozovatelem internetu je Česká telekomunikační infrastruktura a.s. (CETIN). Internet zde je však pomalý a dosahuje hodnot maximálně 6 Mb/s, v části Mezihoří je to pouze 2 Mb/s, což je na dnešní dobu nevyhovující hodnota. Nicméně obec jedná se společností CETIN o zavedení optických kabelů pro datové připojení, což by rychlost internetu rapidně zvýšilo a to až na hodnotu 250 Mb/s. Obec v době úředních hodin umožňuje jeho obyvatelům bezplatně používat internet na speciálním počítači v budově úřadu městyse.

Pro účely shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů využívá obec sběrný dvůr, jehož výstavba byla financována z evropských zdrojů. Provozovatelem sběrného dvora je Městys Mlázovice. Obec nevyužívá systému barevných zvonových nádob na plast, sklo a papír, jako je tomu v jiných obcích či městech. Díky tomuto přístupu má celý proces odpadového hospodářství pod kontrolou a zároveň tím šetří finanční prostředky. Sběrný dvůr je k dispozici občanům i chalupářům městyse Mlázovice a obcí Lužany, Choteč, Svatojanský Újezd a Šárovce Lhota. Podle podmínek poskytovatele dotace nemohou dvůr užívat fyzické podnikající osoby a firmy. Na sběrném dvoře je možné odevzdat až 20 různých komodit odpadů.

5. Vybavenost městyse

Domovní fond zaujímá převážnou část zastavěného území obce. Tuto zástavbu lze ve většině případů charakterizovat jako obytné zóny s bydlením v rodinných domech, kterých zde bylo v roce 2018 celkem 219. V obci se rovněž nachází 7 bytových domů. V retrospektivním vývoji počtu domů v obci je patrné, že křivka nárůstu či poklesu počtu domů v obci nekopírovala křivku nárůstu či poklesu počtu obyvatel. Nejvíce domů pochází z období 1919 a dříve (30 domů), 1971–1980 (41) a 1981–1990 (23). Za posledních 10 let bylo v obci vystavěno 12 rodinných domů, nejvíce z nich v letech 2010 a 2011 (shodně 3). Bytový fond se v dle SLDB skládal v roce 2011 z celkem 274 bytů, z toho 226 z nich v rodinných domech a 45 v bytových domech. V současnosti je největším vlastníkem bytového fondu městys Mlázovice, který disponuje celkem 30 bytovými jednotkami (především v bytovém domě Na Ohrádce), což je s ohledem na velikost obce vysoká hodnota. Část z nich funguje v režimu dostupného bydlení pro mladé rodiny. Městys svůj bytový fond postupně rekonstruuje. Problémem obce naopak zůstávají domy, u kterých jejich majitel nadměrně zanedbal údržbu. V těchto domech a jejich okolí následně dochází k výskytu sociálněpatologických jevů. Obec se proto dlouhodobě snaží o jejich výkup. Hlavní rozvojová oblast bydlení je v lokalitě Cihelna u koupaliště, kde je k dispozici 13 stavebních parcel s připojením na inženýrské sítě. Více než polovina z nich již byla zastavěna. Do těchto nových domů se stěhují zejména mladé rodiny s dětmi.

Graf 8 Dlouhodobý vývoj počtu domů v obci Mlázovice v období 1869–2018

Zdroj: Historický lexikon obcí ČR 1869–2011, Veřejná databáze ČSÚ, vlastní zpracování

Obrázek 7 Bytový dům s obecními byty v ulici Na Ohrádce

Zdroj: www.mlazovice.cz

I přesto, že Mlázovice patří v Královéhradeckém kraji mezi menší obce, nabízí městys svým obyvatelům téměř kompletní občanskou vybavenost, ať už se jedná o různé služby, zdravotní a sociální péči či sportovní aktivity.

Obec Mlázovice disponuje mateřskou školou, jež je její příspěvkovou organizací. MŠ Mlázovice je smíšená jednotřídní s kapacitou 25 dětí, její naplněnost se pohybuje okolo 70 %. Součástí areálu je vlastní zahrada s herními prvky pro děti. Stravování zajišťuje moderní kuchyně místního domova důchodců. Budova školky byla postavena v roce 1983. Po sérii oprav a rekonstrukcí v předchozích letech (okna, dveře, hřiště, stropy a osvětlení, kotelná, nábytek, vybavení atd.) mají mlázovické i okolní děti k dispozici jedno z nejmodernějších předškolních zařízení v regionu, které nejenom že dobře vypadá, ale také odpovídá dnešním požadavkům. O zřízení základní školy obec neuvažuje z důvodu vysoké finanční náročnosti. Mlázovické děti školou povinné využívají ZŠ K. V. Raise v Lázních Bělohrad, která je spádovou ZŠ pro

městys Mlázovice a obce Choteč, Svatojanský Újezd a Šárovcová Lhota. Pro vzdělávání zde slouží rovněž obecní knihovna, která disponuje vlastním knižním fondem (asi 2000 svazků). Tento fond je několikrát do roka obohacen o knihy zapůjčené Knihovnou Václava Čtvrtka v Jičíně (průměrně 2500 svazků).

Pro všechny občany bez rozdílu věku je důležitá dostupnost primární zdravotní péče (praktické lékařství, pediatrie, gynekologie a stomatologie). Ve zdejším zdravotním středisku působí praktický lékař pro dospělé (ordinační hodiny v roce 2019 jsou v úterý a čtvrtek) a zubař (ordinační hodiny v roce 2019 jsou ve středu a v pátek). V roce 2018 byl do zubní ordinace pořízen nový rentgen od renomované německé firmy KAVO a k němu nepřímá digitalizace, která zaručuje rychlý a kvalitní převod pořízeného snímku na monitor počítače. Praktický lékař pro děti a dorost a gynekolog v obci nepůsobí, nejbližší ordinace jsou ve městě Lázně Bělohrad. Ve zdravotním středisku byla v roce 2016 a 2017 vyměněna všechna okna, díky tomuto zásahu byl zlepšen vzhled budovy včetně tepelných úspor, a nainstalovány dva nové vstupní portály, čímž byla odstraněna bariérovost budovy. Provozovatelem zdravotního střediska je od roku 1994 Městys Mlázovice.

V obci funguje i Domov důchodců Mlázovice jakožto registrovaný poskytovatel pobytové sociální služby. Domov důchodců Mlázovice je určen pro seniory ve věku od 65 let trvale žijící zejména ve správním obvodu ORP Jičín a dále seniorům s bydlištěm v Královéhradeckém kraji, kteří mají sníženou soběstačnost a potřebují pravidelnou celodenní pomoc jiné fyzické osoby a tuto pomoc jim není možné zajistit v jejich domácím prostředí. K ubytování slouží 54 lůžek ve 27 dvoulůžkových pokojích. V roce 2018 byla jeho kapacita využita téměř ze 100 % (98,43 %). V roce 2014 proběhla rozsáhlá modernizace, došlo k výměně oken a vstupních dveří, zateplení fasády, izolaci stropů a úpravě regulace ústředního vytápění. Budova má vlastní jídelnu a bezbariérový přístup.

Obrázek 8 Domov důchodců Mlázovice po celkové rekonstrukci v roce 2014

Zdroj: www.mlazovice.cz

Obec disponuje dalšími zařízeními občanské vybavenosti. Po snahách o masivní rušení pošt na venkovských obcích přistoupila obec v roce 2018 ke koupi zdejší poštovní pobočky, protože městys Mlázovice její služby považuje za jeden ze základních pilířů občanské vybavenosti na venkově. Provozovatelem nové obecní pošty byla určena dceřinná společnost Mlázovické služby, s.r.o. Pošta je

otevřena každý pracovní den a to jak v ranních, tak odpoledních hodinách.

Prodej potravin a základních domácích potřeb zajišťuje v obci Jednota SD Nová Paka, člen skupiny COOP. V roce 2017 rozhodlo zastupitelstvo obce, že vlastní obecní obchod zde zatím nebude otevřen. Hlavními důvody tohoto kroku jsou nejednoznačná podpora ze strany obyvatel (dle ankety), velké finanční náklady, ne úplně vhodné prostory a obrovská časová i organizační zátěž pracovníků obecního úřadu. Zastupitelstvo si však uvědomuje, že stávající situace není optimální, zvláště pro seniory, kteří nemají možnost za nákupem dojet do větších měst.

Hlavním místem spolkového života v obci je zdejší budova radnice s kulturním domem. V místním sále s divadelním pódium jsou pravidelně pořádány plesy, divadelní představení a další kulturní akce. V kulturním domě fungovalo i kino, jehož provoz byl v roce 2014 z důvodu postupné digitalizace ukončen. Hlavním stravovacím zařízením v obci je zrekonstruovaná Restaurace Radnice, která je vlastněna obcí a provozována obecní společností Mlázovické služby, s.r.o.

Možnosti volnočasového vyžití obyvatel jsou v obci velmi různorodé a to zejména ve Sportovním areálu Podlesí v jižní části obce. Součástí areálu je fotbalové hřiště, tenisový a volejbalový kurt, na němž trénuje místní volejbalové družstvo. Od roku 2004 zažívá mlázovický volejbal obrovský rozvoj a vyvolává velký zájem hráčů. Na jaře roku 2019 byl u asfaltové plochy instalován venkovní koš na basketbal, o který obec požádala zdejší mládež. V létě mohou obyvatelé Mlázovic využívat místní koupaliště, v zimě již zmiňovaný vlek v osadě Mezihoří. Specifikem obce je sportovní hala. Málomocná obec s necelými šesti sty obyvateli disponuje krytým sportovním zařízením. Mlázovická tělocvična funguje již od roku 1977. Koncem roku 2018 byla po šesti letech ukončena poslední etapa celkové modernizace tohoto sportoviště. Rekonstrukce byla financována z obecních i krajských dotačních prostředků z Programu obnovy venkova. I přesto, že obec disponuje několika sportovišti, zde chybí plnohodnotné dětské hřiště. Jeho vybudování je naplánováno v roce 2020 v lokalitě za trafostanicí u koupaliště. Návrh hřiště je připravován v úzké spolupráci se sdružením Mlázovičtí rodiče dětem a samotnými dětmi, pro které se plánuje.

Obrázek 9 Koupaliště Mlázovice po rekonstrukci v roce 2008

Zdroj: www.mlazovice.cz

Obrázek 10 Vizualizace dětského hřiště u koupaliště v roce 2019

Zdroj: www.mlazovice.cz

Dle Ústředního seznamu kulturních památek Ministerstva kultury ČR jsou na území obce Mlázovice evidovány čtyři nemovité kulturní památky. Nejvýznamnější památkou je kostel Nejsvětější Trojice a jeho areál. Byl vystavěn v letech 1725–1731 a jde o jednolodní orientovanou stavbu s mohutnou hranolovou věží v západní části podpíranou masivními kamennými pilíři a pravoúhlým presbytářem. Kostel je i místem setkávání zdejších obyvatel (nedělní bohoslužby, vánoční koncerty). Vlastníkem kostela je městys Mlázovice, který v něm nechal opravit střechu, krovy a věž. V budoucnosti bude potřeba opravit všechna okna a zvony. Problémem je rovněž špatný stav hřbitovní zdi, kterou je obehnan celý areál kostela. Hlavní obecní hřbitov se nachází ve východní části obce u silnice na Šárovcovu Lhotu. Začátkem roku 2016 byla dokončena jeho čtyři roky dlouhá revitalizace. Od roku 2011 k němu vede souběžně se čtyřicetiletou lipovou alejí chodník. Dalšími kulturními památkami na území obce jsou socha sv. Františka Xaverského na podstavě (u kostela), socha sv. Jana Nepomuckého na podstavě (u MŠ) a sloup se sochou Panny Marie v centru obce. Architektonicky zajímavou památkou je Pomník padlých v 1. světové válce, taktéž v centru obce.

Významným veřejným prostorem pro setkávání občanů je mlázovické náměstí. Náměstí má rozlohu přibližně 0,6 ha a v roce 2008 získalo zpevněné cestičky, kdy byl mlatový povrch nahrazen zámkovou dlažbou imitující pískovec. V první etapě revitalizace byly taktéž odstraněny staré lipové aleje a vysazeny nové, obnoveny rozvody veřejného osvětlení, odstraněny všechny kabelové rozvody a sloupy z náměstí, rekonstruovány rozvody rozhlasu, výměněny sloupy osvětlení, rekonstruována vozovka v prostoru kolem Pomníku padlých, vybudovány nové chodníky směrem do Jičínské ulice, upraveno parkoviště před obchodem a rekonstruována kanalizace pod novou vozovkou. Celková revitalizace náměstí a navazujících prostranství proběhla v letech 2008–2010 v rámci projektu „Revitalizace veřejných prostranství městysu Mlázovice“, který byl spolufinancován z ROP NUTS II Severovýchod.

Obrázek 11 Mlázovické náměstí po revitalizaci v roce 2008

Zdroj: www.mlazovice.cz

6. Životní prostředí

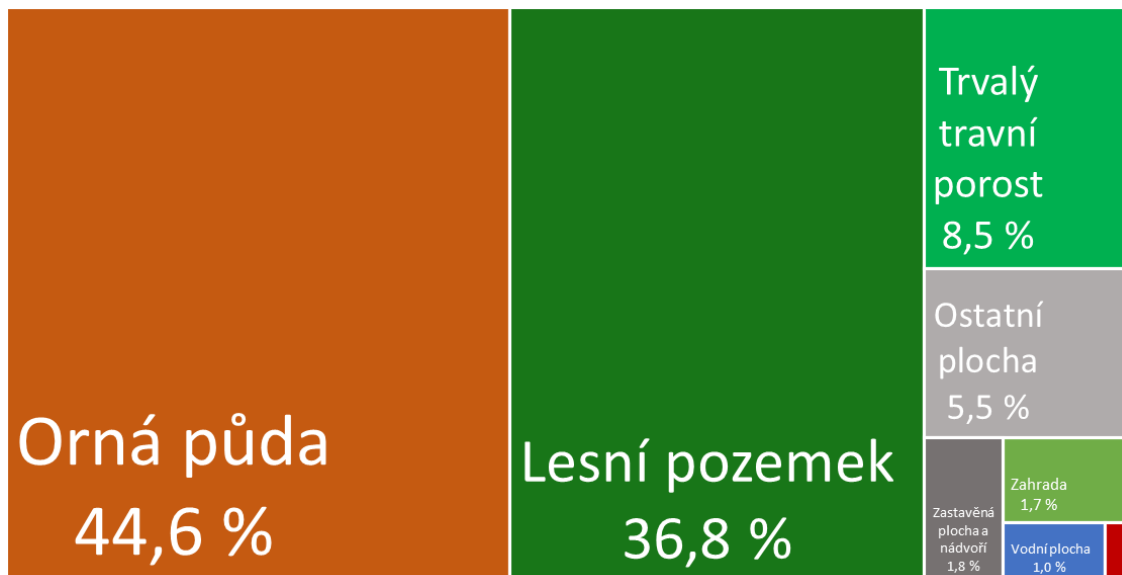
Území obce Mlázovice se rozkládá v zemědělsko-lesní krajině. Dle struktury využití ploch největší podíl (55,1 %) katastrálního území obce zaujímá zemědělská půda, z níž je 81 % orná půda (44,6% podíl na celkové rozloze obce). Lesní pozemky zaujímají více než třetinu rozlohy katastru (36,8 %). Zastavěné plochy zaujímají pouze 1,8 % rozlohy obce.

Tabulka 5 Druhy pozemků v obci Mlázovice v roce 2018

Celková výměra pozemku (v ha)	852
Orná půda	380
Lesní pozemek	313
Trvalý travní porost	72
Zastavěná plocha a nádvoří	15
Zahrada	15
Vodní plocha	8
Ovocný sad	2
Ostatní plocha	46

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní zpracování

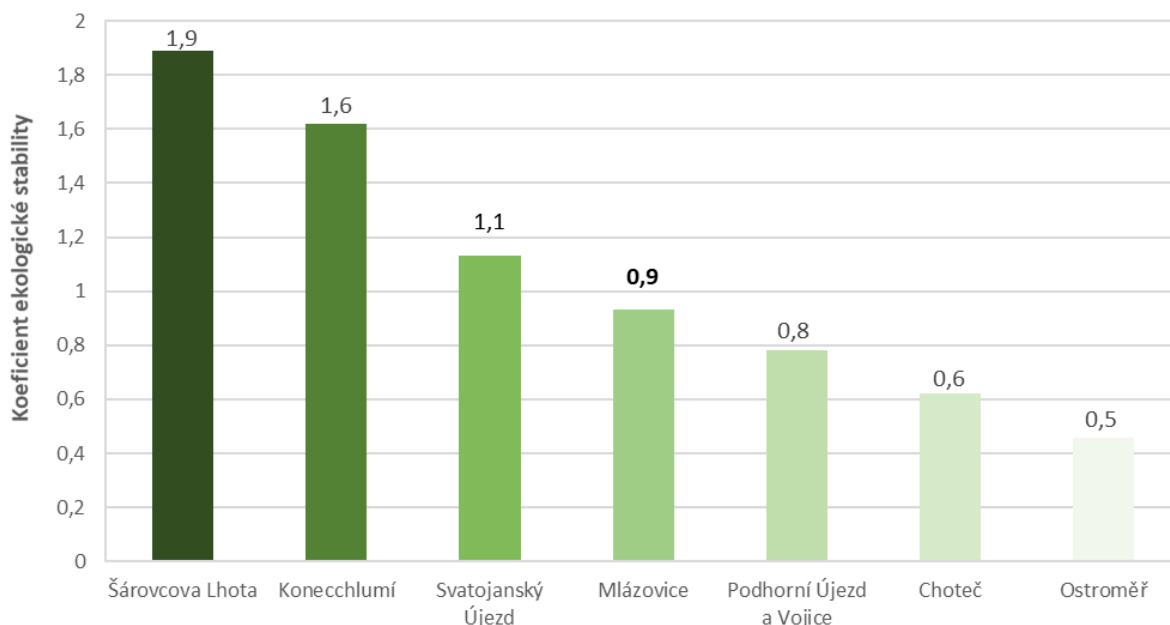
Graf 9 Podíl jednotlivých druhů pozemků na celkové rozloze obce Mlázovice v roce 2018

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní výpočty a zpracování

Aby krajina v obci mohla odolávat větším či menším změnám (stresům, zátěži apod.), musí dosahovat určité úrovně ekologické stability. Ekologickou stabilitu území lze považovat přímo za jeden z klíčových principů (environmentální) udržitelnosti. V rámci koeficientu ekologické stability (KES) se porovnávají stabilní plochy, které mají větší schopnost odolávat povětrnostním podmínkám (lesní půda, trvalé travní porosty, pastviny, vodní toky a plochy, mokřady, sady, vinice) ku plochám nestabilním (orná půda, antropogenizované plochy, chmelnice), které jsou k erozi velmi náchylné. Hodnota KES nad 3,0 ukazuje na přírodní a přírodě blízké plochy s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem. Hodnota KES nad 1,0 ukazuje na plochy vyvážené krajiny (stabilní plochy), v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami. V rozmezí 1,0–0,3 (nestabilní plochy) se jedná o intenzivně využívané území zejména zemědělskou činností s oslabenými autoregulačními schopnostmi přírodních pochodů. Mlázovice vykazují hodnotu KES 0,9, tzn. že náleží mezi obce se zhoršenou ekologickou stabilitou, na čemž se samozřejmě projevuje znatelný podíl orné půdy. Ze sousedních obcí vykazuje nejvyšší hodnotu KES obec Šárovčova Lhota, kde více než polovinu její rozlohy zaujímají lesy, dále obce Konecchlumí a Svatojanský Újezd. Naopak menší hodnotu KES než Mlázovice vykazují obce Podhorní Újezd a Vojice, Choteč a Ostroměř, která má ze sousedních obcí nejnižší hodnotu KES (0,5), což je dáno velmi vysokým podílem orné půdy a zastavěné plochy.

Graf 10 Koeficient ekologické stability v obci Mlázovice a sousedních obcích v roce 2018

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní zpracování

Obec leží v mírně teplé a mírně vlhké klimatické oblasti. Průměrná roční teplota v této oblasti dosahuje 7–8 °C. Průměrný roční úhrn srážek se pohybuje okolo 550–650 mm.

V rámci geomorfologické klasifikace ČR patří území obce do soustavy Česká tabule, podsoustavy Severočeská tabule, celku Jičínská pahorkatina, podcelku Bělohorská pahorkatina a okrsků Hořícký hřbet a Miletínský úval. Geomorfologicky tvoří většinu území obce nízká pahorkatina s malým vertikálním členěním na severu území a velkým vertikálním členěním na jihu území. Nejvyšším vrcholem je Maxinec na Mlázovickém chlumu s nadmořskou výškou 450 m n. m. Nejnižším bodem je hladina Javorky u Mezihoří (cca 274 m n. m.).

Z geologického hlediska leží území obce v jednotce české křídové pánve tvořené zejména mezozoickými pískovci a jílovcy. Křídové horniny jsou ve velké míře překryty kvartérními sedimenty (hlíny, spraše, písky, štěrky). Na katastru obce se nacházejí ložiska kamene, území je geologicky stabilní bez nebezpečných jevů s nízkou mírou radonového rizika.

Díky příznivým klimaticko-půdním podmínkám je zemědělská půda na území obce intenzivně obdělávaná. Převažují zde hnědozemě (37 % rozlohy zemědělské půdy) a pseudogleje (23 % rozlohy), lokálně se zde vyskytují rendziny, luvizemě, kambizemě, fluvizemě, černice a černozemě. Velká část půdního fondu spadá do bonitně nejceněnějších půd s I. a II. třídou ochrany. V zemědělské činnosti jednoznačně převládá rostlinná výroba. Pěstují se zde obiloviny, řepka, cukrová řepa a kukuřice. Většinu zemědělské půdy obhospodaruje Zemědělská akciová společnost Mlázovice. Díky tomu, že ZAS Mlázovice hospodaří i na pronajaté půdě, která je v obecním vlastnictví (obec v posledních letech vykoupila desítky hektarů zemědělské půdy), si obec Mlázovice může kontrolovat způsob, jakým je na jeho zemědělské půdě hospodařeno a jestli je tento způsob v souladu s prvky udržitelného zemědělství. Navíc má z této pronajaté půdy nemalé příjmy. Zdejší lesy lze charakterizovat jako hospodářské a jsou, až na výjimky, ve vlastnictví ČR, potažmo státního podniku Lesy České republiky. Dalším významným vlastníkem lesů v obci je samotný městys Mlázovice (vlastní více než 40 ha lesních porostů).

Katastrem obce protéká tok III. řádu – řeka Javorka, která je druhým největším přítokem řeky Cidliny. Jakost vody v řece je velmi dobrá a spadá do kategorie I. a II. neznečištěná a mírně znečištěná voda. Do ní se u Šárovcovy Lhoty vlévá Chotečský potok a do něj Mlázovický potok, jenž je nejdelším tokem na území obce. Do potoka ústí meliorační zatrubnění z přilehlých polí. Prakticky po celé délce Javorky je na

území Mlázovic, kam zasahuje i zastavěné území části obce Mezihoří, stanoveno záplavové území Q100 a jeho aktivní záplavová zóna. Správcem vodních toků v Mlázovicích je státní podnik Povodí Labe. Celé území obce náleží k chráněné oblasti CHOPAV Východočeská křída. Největší vodní plochou je zde Mlázovický rybník s rozlohou 2,1 ha a celkovým objemem 41 tis. metrů krychlových. V území obce se lokálně vyskytují problémy s vodní erozí, zároveň je zde, i s ohledem na zdejší zemědělskou krajinu, zhoršena retenční kapacita krajiny, např. v obdobích sucha dochází k vysychání Mlázovického potoka a úbytku vody v Mlázovickém rybníce. Stávajícím problémem v obci jsou nevhodné úpravy některých úseků vodních toků, chybějící břehové porosty vodních toků i vodních ploch a znečišťování vod zemědělskou činností a nelegálním vypouštěním splašků. V katastru obce se nenachází žádný větší či průmyslový znečišťovatel vod. Povodí Labe, s.p. nyní realizuje rozsáhlý projekt rekonstrukce MVN Mlázovice.

Kvalita ovzduší v obci je velmi dobrá. Je zde absence velkých stacionárních zdrojů emisí. Lokální zdroje znečištění v podobě domovních topenišť zde díky kompletní plynofikaci a využívání plynu pro vytápění téměř neexistují. Lokálním problémem může být zvýšená prašnost v důsledku zemědělského provozu.

Na katastru obce Mlázovice dosud nebyly vyhlášeny žádná zákonem zvláště chráněná území ani památné stromy. Velký přírodní potenciál zde mají listnaté lesy (fragmenty původních bučin) na svazích údolí Javorky a louky v nivě samotné řeky. V rámci územního systému ekologické stability (ÚSES) byly na území obce vymezeny dva regionální biokoridory RK H020 (Mlázovický chlum – Kamenický les) a RK H022 (údolí Javorky – Bělohradská bažantnice) a regionální biocentra RBC 1199 Mezihoří – Javorka a RBC H049 Kamenický les. Kostra ÚSES je doplněna rozsáhlou sítí interakčních prvků převážně liniového charakteru. Veškeré zásahy v prvcích ÚSES musí být podřízeny zájmu o jejich trvalou funkčnost a musí být koordinovány. Při výsadbě a obnově prvků ÚSES se doporučuje používat výhradně původní druhy rostlin odpovídající stanovištním podmínkám, což je nedílný předpoklad udržení a zlepšování funkčnosti těchto prvků. V posledních deseti letech probíhala postupná obnova zeleně jak v zastavěných částech (zejména na náměstí), tak v extravilánu. Byly vysázeny alejové ovocné stromy, výraznou změnu znamenala revitalizace břehu s výsadbami nad sportovišti.

V obci se nenacházejí kontaminovaná místa, ekologické zátěže ani lokality brownfields. Jediným problémem obce obdobného charakteru je od roku 2004 nevyužívaná a chátrající budova bývalé základní školy v ulici Novopacká. Obec pro ni nemůže najít investora ani vhodné využití, které navíc komplikuje fakt, že rekonstrukce samotné budovy by obecní pokladnu vyšla na vyšší částky, než její demolice a vybudování novostavby.

Obrázek 12 Budova bývalé ZŠ Mlázovice v roce 2005

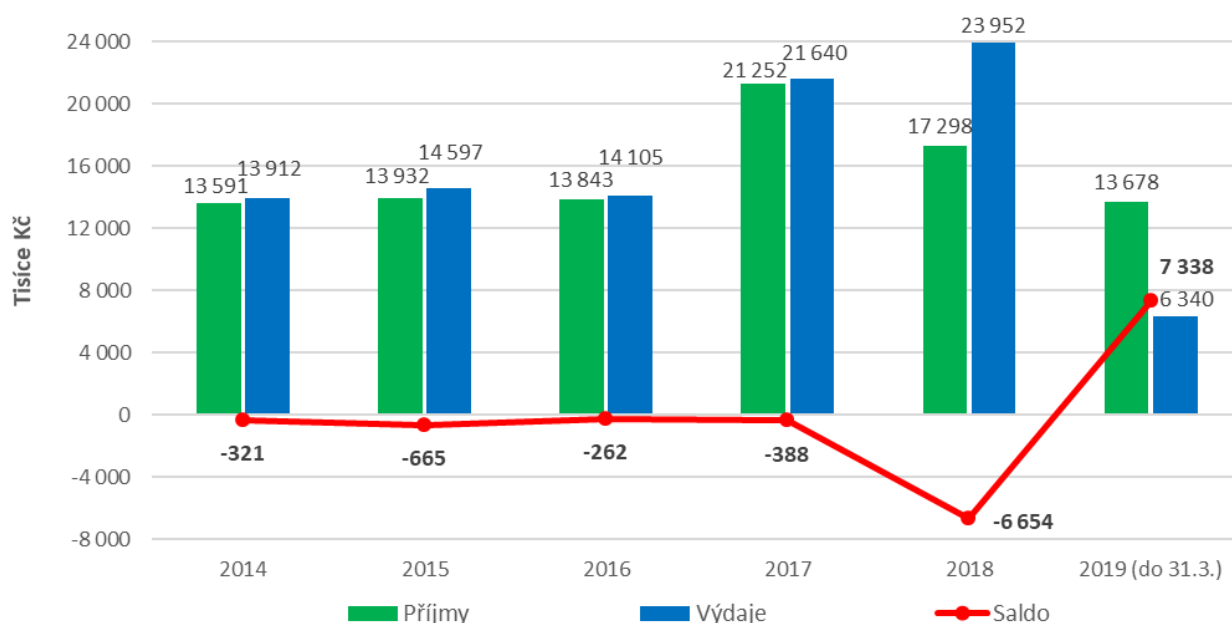

Zdroj: www.mlazovice.eu

7. Správa městysu

Nástrojem finančního hospodaření obce je rozpočet. Rozpočtové hospodaření podává obraz o příjmech a výdajích obce v daném roce. Z rozpočtu je možné vysledovat možnosti obce v oblasti výše příjmů, které jsou z hlediska výše a druhu dány zejména legislativou, ale i možnostmi obce při zajišťování dodatečných vlastních příjmů efektivním využíváním vlastního majetku. Ze zjištěných údajů z informačního portálu Ministerstva financí MONITOR a grafu níže je patrné, že ve sledovaném 6letém období 2014-2019 hospodařila obec s vyrovnaným rozpočtem. I když se za uplynulé roky realizoval dlouhý výčet akcí, městečko hospodařilo po celou dobu bez dluhů či jakýchkoliv závazků. Po celkové stránce má zdravé hospodaření i transparentní financování, což 2x do roka potvrzuje přísný audit Královéhradeckého kraje, občasné i jiné kontrolní orgány. Obec tak naplňuje ideu řádného hospodáře. Čistý rozpočet obce, bez úvěrů a transferů, se každoročně pohybuje na částce 7–8 milionů Kč.

Graf 11 Meziroční vývoj rozpočtu obce Mlázovice v období 2014-2019 (do 31.3.2019)

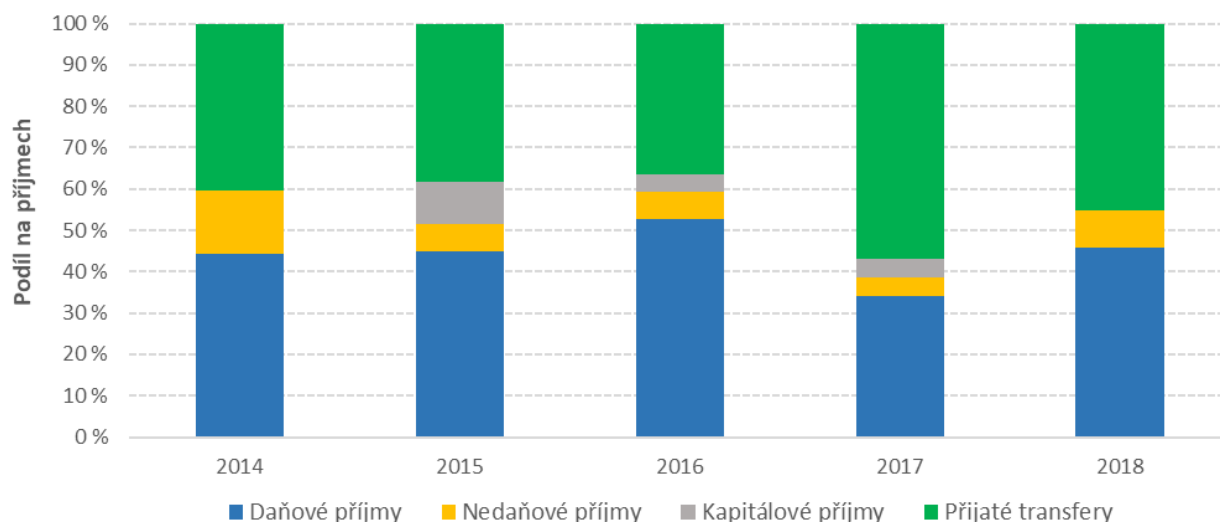
Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Nejvýznamnější položku na straně rozpočtových příjmů obce tvořily v letech 2014–2018 daňové příjmy (kromě roku 2017). Ročně se pohybovaly v rozmezí 6 až bezmála 8 milionů Kč, průměr daňových příjmů byl ve sledovaném období 7 milionů Kč ročně. Daňové příjmy tvoří zejména výnosy z daně z přidané hodnoty, dále daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, daň z příjmů právnických osob za obce a daň z nemovitostí, z níž obec inkasuje v souladu se zákonem o rozpočtovém určení daní 100 % výnosu. Do daňových příjmů rovněž patří i další, z hlediska příjmů méně významné položky, a to místní a správní poplatky.

Výše nedaňových příjmů se odvíjí od úspěšnosti hospodaření obce, tvoří je především příjmy z vlastní činnosti. Dalším příjmem do rozpočtu jsou kapitálové příjmy. Velmi významným příjmem do rozpočtu obce hned po příjmech daňových byly v letech 2014–2018 přijaté transfery. Průměr přijatých transferů byl ve sledovaném období 7,1 milionů Kč ročně. Čísla a podíly přijatých transferů do rozpočtu zkrsluje fakt, že se jedná o finanční prostředky, které obec získává na chod své příspěvkové organizace Domov důchodců Mlázovice. Mezi hlavní finanční zdroje určené pro krytí nákladů plynoucích z provozu pobytových zařízení pro seniory patří příspěvek na péči, úhrady klientů (důchody), účelové dotace na běžné výdaje z veřejných zdrojů a prostředky od zdravotních pojišťoven. Podle zákona o sociálních službách jsou krajům poskytovány účelové dotace na financování běžných výdajů ze státního rozpočtu a kraje tyto prostředky dále předávají registrovaným poskytovatelům sociálních služeb, tedy i Domovu důchodců Mlázovice. Existence domova je tedy závislá na externích zdrojích a případné změny či škrtky ve financování sociálních služeb mohou ohrozit jeho další chod. Výdaje domova důchodců dosahovaly v roce 2018 bezmála 20 milionů Kč.

Mezi transfery rovněž patří dotace na projekty. Obec je velmi úspěšným žadatelem o dotace, v letech 2007–2019 totiž získala přes 33 milionů Kč z krajských, národních a převážně evropských zdrojů.

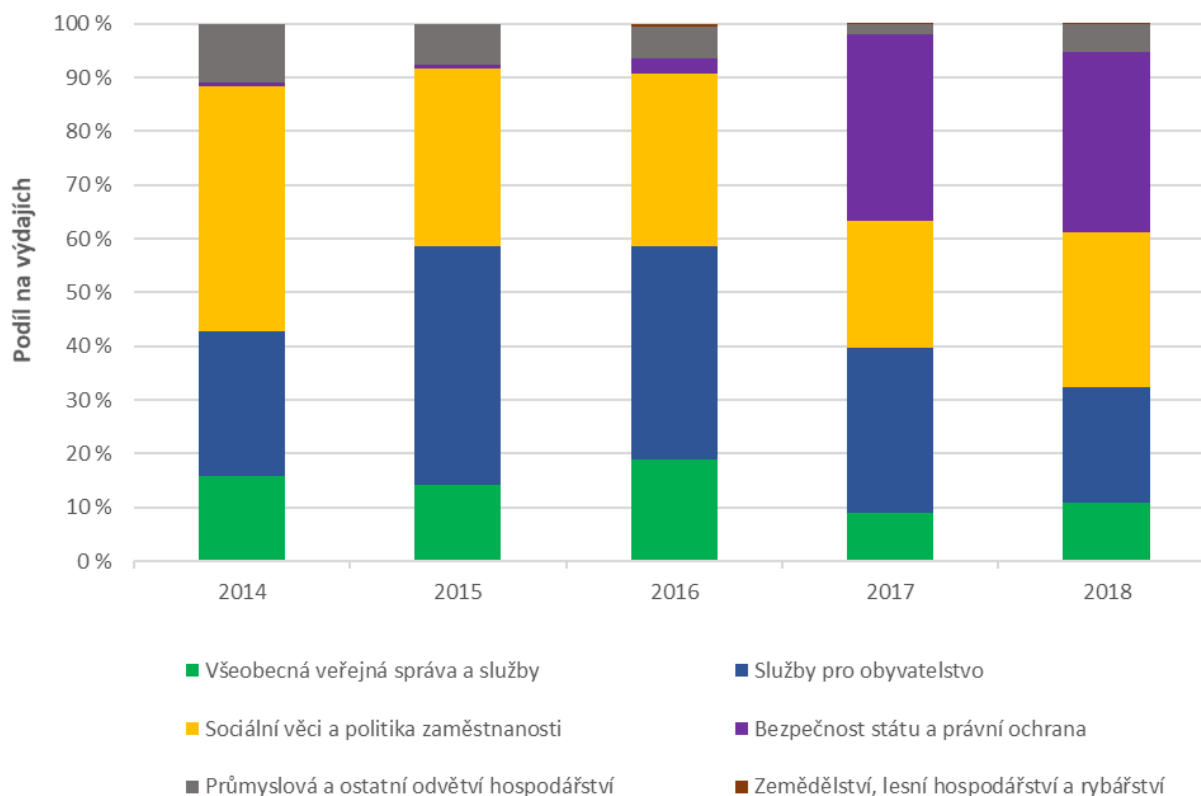
Graf 12 Meziroční vývoj rozpočtových příjmů obce Mlázovice v období 2014-2018

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

V rozpočtových výdajích mají z hlediska odvětvového členění ve sledovaném období nejvyšší váhu, mimo kategorii sociální věci a politika zaměstnanosti související s činností domova důchodců, výdaje na služby pro obyvatelstvo (průměrně 5,5 milionů Kč ročně), ze kterých jsou hrazeny bydlení, komunální služby a územní rozvoj (bytové hospodářství, veřejné osvětlení, pohřebnictví, územní plánování), ochrana životního prostředí (odpady, veřejná zeleň, protierozní ochrana), tělovýchova a zájmová činnost (sportoviště), kultura, církve a sdělovací prostředky (knihovnická činnost, památky, rozhlas), zdravotnictví (ambulantní péče) či vzdělávání a školské služby, ze kterých plynou prostředky na provoz Mateřské školy Mlázovice, jež je příspěvkovou organizací obce. Mzdy pedagogických pracovníků v MŠ Mlázovice jsou hrazeny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Výdaje mlázovické školky se v roce 2018 pohybovaly na hranici 1,5 milionu Kč. V posledních dvou letech byly nejvyšší položkou rozpočtu výdaje na bezpečnost obyvatelstva a to zejména díky investicím do požární ochrany. Nemalé prostředky vydává obec na pozemní komunikace a jejich údržbu. Činnost místní správy a chod úřadu městyse je financován z kapitoly všeobecná veřejná správa a služby. Na úřadě jsou zaměstnány dvě osoby včetně starosty uvolněného pro výkon své funkce. V obcích není obvyklé, že zastupitelé, již několikáté volební období, vykonávají svoji funkci bez nároku na odměnu, čímž ušetřili obci nemalé finanční prostředky, které díky tomu mohly být investovány do prospěšných projektů. Velkou pomocí do rozpočtu jsou dotace z Úřadu práce ČR v řádech statisíců korun, díky nimž mohli obci pomáhat s mnoha činnostmi pracovníci v rámci veřejně prospěšných prací, aniž by to obec stálo větší dodatečné mzdové prostředky. Kvůli téměř nulové nezaměstnanosti je však v současnosti těžké tyto peníze vůbec někomu vyplatit.

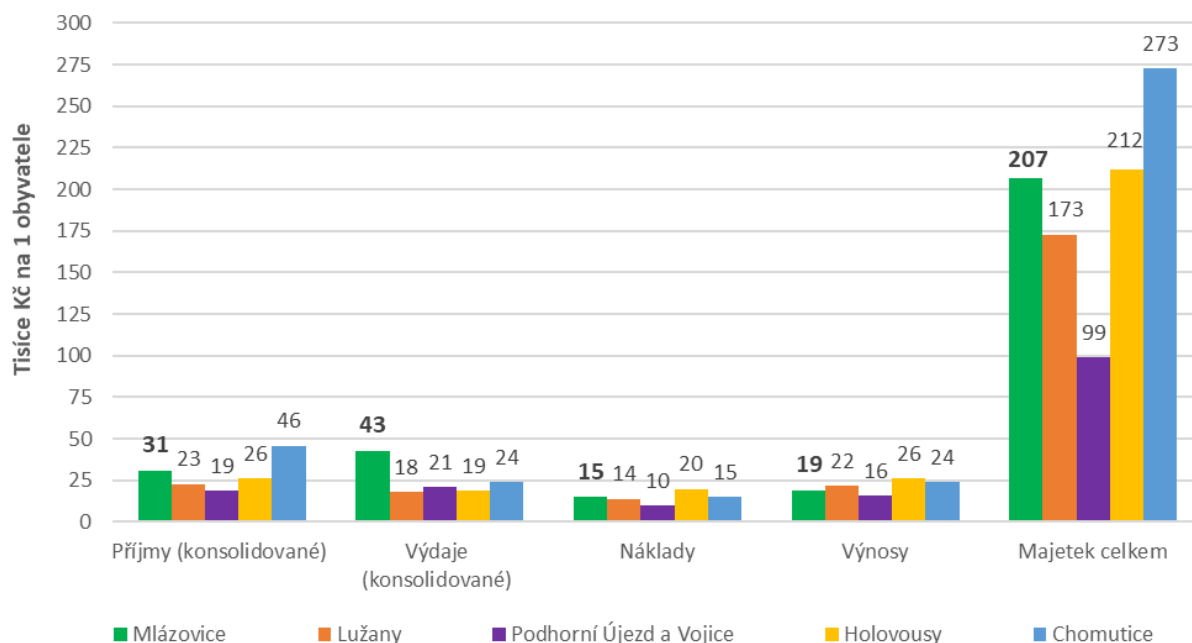
Graf 13 Meziroční vývoj rozpočtových výdajů obce Mlázovice v období 2014-2018

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Obec Mlázovice měla v roce 2018 ve srovnání s populačně podobnými obcemi v regionu (Lužany, Podhorní Újezd a Vojice, Holovousy, Chomutice) druhé nejvyšší konsolidované příjmy na 1 obyvatele (31 tisíc Kč) a nejvyšší konsolidované výdaje na 1 obyvatele (41 tisíc Kč) a to zejména vlivem vysokých přijatých transferů. Náklady na poskytování veřejných statků a veřejných služeb daňovým poplatníkům se pohybovaly okolo 15 tisíc Kč na obyvatele, podobná hodnota jako u obce Chomutice. Výnosy, tedy získané zdroje, které by měly efektivně a účelně vynakládat za účelem zvýšení kvality či rozsahu veřejných statků či veřejných služeb, které obce poskytují, jsou mezi porovnávanými obcemi druhé nejnižší (19 tisíc Kč na obyvatele). Hodnota obecního majetku na 1 obyvatele byla v roce 2018 třetí nejvyšší a to 207 tisíc Kč (celkem 114,5 milionů Kč). Tato částka je dána výší prostředků vynaložených na jeho získání, upravenou zejména o to, jak dlouho a jak intenzivně byl doposud tento majetek organizací používán. Jde o významnou informaci o kvalitě a rozsahu veřejných statků a veřejných služeb, které v budoucnu může organizace daňovým poplatníkům poskytovat.

Graf 14 Srovnání vybraných ukazatelů v rozpočtech obcí na 1 obyvatele v roce 2018

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Jak již bylo zmíněno, městys Mlázovice je významným čerpatelem krajských, národních i evropských dotací. Největším projektem obce realizovaným z externích zdrojů byla rekonstrukce požární zbrojnice, na který obec obdržela evropskou dotaci ve výši 6,5 milionů Kč z Ministerstva pro místní rozvoj, což představovalo 90 % nákladů celé akce. Seznam vybraných dotací poskytnutých obci v letech 2007-2019 je uveden v tabulce níže.

Tabulka 6 Poskytnuté dotace pro obec Mlázovice v období 2007-2019

Název projektu	Poskytovatel dotace	Rok	Částka (v Kč)
Rekonstrukce komunikace Náměstí	Královéhradecký kraj	2007	192 000
Podpora míst veřejné prospěšných prací	Ministerstvo práce a sociálních věcí	2007-2019	1 000 000
Provozní dotace pro JSDH Mlázovice	Ministerstvo vnitra	2007-2019	300 000
Revitalizace veřejných prostranství městysu Mlázovice	Ministerstvo pro místní rozvoj	2008-2010	2 690 000
Oprava chodníku „V sadě“	Lázeňský mikroregion	2008	51 000
Oprava sloupů se sochou Panny Marie	Ministerstvo kultury	2008	391 000
Sportovní hřiště s umělým povrchem	Královéhradecký kraj	2008	200 000
Modernizace knihovnického systému	Ministerstvo kultury	2008-2009	40 000
Obnova cestíček v parku na náměstí	Lázeňský mikroregion	2009	50 000
Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	Ministerstvo pro místní rozvoj	2009	58 000
Projektová dokumentace na rekonstrukci kanalizace a výstavbu ČOV	Královéhradecký kraj	2009	250 000
Oprava požární nádrže	Královéhradecký kraj	2009	500 000
Vydíždění Macnarovy uličky	Lázeňský mikroregion	2009	84 000
Restaurování křížku u kostela	Lázeňský mikroregion	2010	48 000
Oprava střechy na Kosteletě Nejsvětější Trojice (2. dotace)	Královéhradecký kraj	2011	428 000
Chodníky Mlázovice	Ministerstvo dopravy	2011	864 000
Oprava střechy kostela Nejsvětější Trojice v Mlázovicích	Ministerstvo kultury	2011	500 000
Sběrný dvůr v Mlázovicích	Ministerstvo životního prostředí	2012	4 566 000
1. Etapa modernizace tělocvičny	Ministerstvo zemědělství / MAS brána do Českého ráje	2012	500 000
Snížení energetické náročnosti domova důchodců	Ministerstvo životního prostředí	2013	1 991 000
Obnova kulturního dědictví před budovou MS	Ministerstvo zemědělství / MAS brána do Českého ráje	2014	112 000
Výstavba chodníku ke hřbitovu	Královéhradecký kraj	2014	480 000
Restaurování vitrážových oken kostela	Královéhradecký kraj	2016	185 000
Nákup velkokapacitní požární cisterny	Ministerstvo pro místní rozvoj	2017	6 186 000
Rekonstrukce požární zbrojnice Mlázovice	Ministerstvo pro místní rozvoj	2018	6 482 000
3. etapa modernizace tělocvičny	Královéhradecký kraj	2018	380 000
Dopravní automobil pro JSDH Mlázovice	Ministerstvo pro místní rozvoj	2019	1 578 000
Pořízení nového územního plánu	Královéhradecký kraj	2019	150 000
Polní cesta Mlázovice	Ministerstvo zemědělství	2019	3 300 000
Celkem			33 556 000

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj (IS MONIT, MS 2014+), Ministerstvo vnitra (IS CEDR), MAS Brána do Českého ráje, www.mlazovice.eu, vlastní zpracování

Tabulka 7 Vybrané poskytnuté dotace ostatním subjektům s významem pro obec Mlázovice v období 2012-2018

Název projektu	Příjemce / Poskytovatel dotace	Rok	Částka (v Kč)
Kontejnerový nosič pro svoz odpadů	Mlázovické služby, s.r.o. / Královéhradecký kraj	2012	250 000
Komplexní pozemkové úpravy, digitální katastrální mapa	Státní pozemkový úřad / Ministerstvo zemědělství	2013-2015	3 750 000
Kompostéry pro občany obce	Lázeňský mikroregion / Státní fond životního prostředí	2018	600 000
Celkem			4 600 000

Zdroj: www.mlazovice.eu, vlastní zpracování

O veškerém dění v obci jsou občané otevřeně a podrobně informováni osobně starostou městyse, zastupiteli, na obecním úřadě, v obecním tisku (měsíčník Mlázovický zpravodaj) a na webových stránkách obce.

Hlavní bezpečnostní složkou v obci je místní Sbor dobrovolných hasičů Mlázovice. Jedná se o typ zásahové jednotky JPO III (jednotka SDH obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace, výjezd jednotky do 10 minut od vyhlášení poplachu jednotce). SDH provádí pravidelná školení, výcvik a osvojování práce se zásahovou technikou pro všechny členy zásahové jednotky tak, aby byla co nejefektivněji zajištěna akceschopnost zásahové jednotky. Další desítky hodin ročně jsou vyčleněny na údržbu požární techniky pro její bezproblémový provoz. Díky evropským dotacím z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) se podařilo zrekonstruovat budovu požární zbrojnice, nakoupit velkokapacitní požární cisternu Tatra 815 Terno 6x6 a dopravní automobil Volkswagen Transporter T6 4x4 s přívěsným vozíkem. Kromě různých zásahů SDH Mlázovice provádí každoroční předsezónní čištění místního koupaliště od nánosů řas a bahna. Členové sboru také aktivně pomáhají s údržbou zeleně, zaléváním vysazených stromů, čištěním komunikací, údržbou kanalizačního systému a při řadě dalších činností. K varování obyvatel před hrozícím nebezpečím slouží modernizovaný obecní rozhlas.

Obrázek 13 Hasičská zbrojnice Mlázovice po rekonstrukci v roce 2018

Zdroj: www.mlazovice.eu

Díky neexistenci sociálně vyloučených lokalit je v obci Mlázovice nízká míra kriminality a malá koncentrace sociálně patologických jevů. Typickým sociálně patologickým jevem v obci je vandalismus.

Městys Mlázovice je součástí dobrovolného svazku obcí Lázeňský mikroregion, jehož cílem je koordinování celkového rozvoje území mikroregionu na základě společné strategie a společná propagace mikroregionu v cestovním ruchu. Byl založen v roce 2000 a sdružuje celkem 23 obcí. Prostřednictvím svazku byl realizován projekt "Nákup kompostérů pro DSO" z Operačního programu Životní prostředí, díky kterému městys Mlázovice rozdál občanům a chalupářům zdarma 133 kompostérů. Městys je rovněž součástí Místní akční skupiny Brána do Českého ráje, z.s., jež funguje od roku 2006 a zahrnuje celistvé území 48 obcí o rozloze 451 km². Cílem veškerých aktivit MAS je zapojit obyvatelstvo maximálně do dění v regionu a poskytnout možnost aktivně se účastnit při přípravě i realizaci plánů. Pro programové období 2014–2020 má MAS pro své území schválenou Strategii komunitně vedeného místního rozvoje 2014–2020. MAS na její realizaci získala cca 90 milionů Kč. V minulosti se díky MAS podařilo v Mlázovicích opravit tělocvičnu, restaurovat sochy před MŠ či inovovat soukromý podnik prostřednictvím nákupu strojového vybavení. MAS Brána do Českého ráje je dle dohody v území realizátorem projektu MAP Semilsko. Do tohoto projektu je v obci zapojena Mateřská škola Mlázovice. Místní akční plán rozvoje vzdělávání (MAP) je produktem spolupráce partnerů v území, stanovuje priority a jednotlivé kroky nutné k dosažení cílů vzdělávací politiky v území na základě místní potřeby a naléhavosti, lokálních přínosů a podloženosti reálnými daty a analýzami z území. Hlavním přínosem realizace projektu ve výzvě MAP II je budování a rozvoj udržitelného systému komunikace mezi aktéry, kteří ovlivňují vzdělávání v území. Vzniklá partnerství napomáhají zkvalitňování vzdělávání zejména v místních mateřských a základních školách, ale také k řízenému rozvoji dalších služeb na podporu vzdělávání dětí a mládeže.

A.2 Východiska pro návrhovou část

SWOT Analýza

SWOT analýza, která tvoří přechod mezi analytickou a návrhovou částí, je jednou z nejčastěji používaných metod pro syntetické hodnocení. SWOT je zkratkou z angl. Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby). První dva body tvoří tzv. vnitřní analýzu (resp. analýzu vnitřních podmínek), zatímco další dva body (tedy příležitosti a hrozby) tvoří tzv. vnější analýzu (vnější podmínky a trendy budoucího vývoje, které obec nemůže ovlivnit).

Silné stránky (+)

- Příznivá geografická poloha obce
- Na katastru obce proběhly komplexní pozemkové úpravy z hlediska majetkových poměrů
- Mezi nově přistěhovanými převažují mladé rodiny s dětmi
- Téměř nulová nezaměstnanost, velká nabídka pracovních míst v obci a okolních centrech
- Rozmanitá nabídka služeb místních živnostníků
- Turistický potenciál osady Mezihoří
- Rostoucí počet nových domů
- Bytový fond ve vlastnictví obce
- Aktivní spolková činnost a bohatý kulturní život v obci
- Aktivní sbor dobrovolných hasičů vybavený novou nejmodernější technikou
- Dobrá občanská vybavenost a nabídka volnočasového vyžití
- Existence kulturního domu jako místa pro kulturní život v obci
- Dostupnost zdravotní a sociální péče v obci (praktický lékař, stomatolog, domov důchodců)
- Dobrá dostupnost obce veřejnou dopravou
- Postupně probíhají rekonstrukce polních cest (potenciál pro volnočasové aktivity)
- Dobrá vybavenost obce technickou infrastrukturou
- Energeticky úsporné veřejné osvětlení a vytápění obecních budov
- Existence sběrného dvora, fungující systém odpadového hospodářství
- Velká část zemědělské půdy má vysokou bonitu (I. a II. třída ochrany)
- Obec vlastní a pronajímá desítky hektarů zemědělské půdy
- Velmi dobrá kvalita ovzduší
- Absence kontaminovaných míst, ekologických zátěží a brownfieldů
- Vyrovnané hospodaření a efektivní čerpání dotací na projekty obce
- Nízká míra kriminality a absence sociálně vyloučených lokalit

Slabé stránky (-)

- Klesající počet obyvatel
- Stárnoucí obyvatelstvo, vysoký podíl obyvatel v postproduktivním věku
- Naplněná kapacita domova pro seniory
- Stárnoucí spolková základna a nízký zájem mládeže a nově příchozích o spolkovou činnost
- Nízký podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním
- Desetina obyvatel starších 15 let je zatížena exekucí
- Stagnující až klesající podnikatelská základna
- Obec má celkově nižší potenciál pro cestovní ruch
- Nevyhovující stav místních komunikací a silnic III. třídy
- Absence a nevyhovující stav chodníků podél komunikací
- Živelné parkování u bytových domů

- Nevyhovující technický stav kanalizační sítě, absence čistírny odpadních vod
- Pomalá rychlost internetového připojení
- Absence velkého veřejného dětského hřiště
- Existence zanedbaných či nevyužívaných budov
- Havarijní stav kostelních oken a hřbitovní zdi
- Nízký koeficient ekologické stability
- Existence záplavových území v povodí Javorky (osada Mezihoří)
- Existence problémů s vodní erozí, zadržováním vody v krajině a znečišťováním vod zemědělskou činností

Příležitosti (↑)

- Posílení úlohy místních akčních skupin při rozvoji nejen venkovského prostoru
- Efektivní dotační politika státu a EU v oblasti regionálního rozvoje
- Vysoká preference environmentálně šetrných řešení na straně veřejné správy ve všech sférách rozvoje
- Zvýšená inovační poptávka veřejné správy po implementaci smart řešení
- Rozvoj environmentálních aspektů podnikání a oběhové ekonomiky
- Průmysl 4.0 – růst produktivity práce, pokles nákladů firem, zvyšování konkurenceschopnosti
- Změna životního stylu určité části mladší i střední generace, zaměření na aktivní způsob života, preference zdravého životního stylu
- Optimalizace vzdělávacího systému státu – zajištění dostatečného množství kvalifikované pracovní síly ve zdravotnictví a sociálních službách
- Důsledné posuzování nové výstavby v krajině, eliminace nadměrných záborů zemědělské půdy
- Potenciál rozvoje ekologického zemědělství a mimoprodukční funkce zemědělství (např. agroturistika)
- Přehodnocení dotačních programů pro zemědělce na modernizaci výroby a vybavení se zaměřením na environmentální praxi (vhodné agrotechnické opatření a osevní postupy, správná zemědělská praxe)
- Nárůst poptávky po kvalitních produktech (např. domácí výrobky, regionální produkty, bioprodukty apod.)
- Změna životního stylu obyvatel – preference veřejné dopravy, cyklodopravy a carsharingu před individuální automobilovou dopravou
- Snaha o energetické úspory z důvodu zvyšování cen energií, posun k nízkouhlíkovému hospodářství – investice do výroby energií z obnovitelných zdrojů
- Technologický pokrok umožní zvyšování rychlosti a dostupnosti mobilního a pevného internetu

Hrozby (↓)

- Nedostatek financí na rozvojové aktivity a zlepšování veřejné správy
- Pokles významu MAS a DSO z důvodu malého objemu dostupných finančních prostředků
- Nedostatečná infrastruktura a malé využití potenciálu e-Governmentu ve veřejné správě
- Další nárůst zatěžující legislativy a byrokracie
- Demotivující systém ohodnocení zaměstnanců ve veřejné správě
- Kybernetické bezpečnostní hrozby v souvislosti s digitalizací společnosti
- Nesystémový přístup k rozvoji školství – nedostatek kvalifikovaných, vyučených řemeslníků
- Vývoj minimální mzdy – odliv kvalifikované pracovní síly z některých oblastí např. sociální služby
- Redukce počtu lůžek ve zdravotnických zařízeních a zařízeních poskytujících sociální služby z důvodu nedostatku personálu
- Demografické stárnutí – postupná změna věkové struktury obyvatelstva a s tím spojená vyšší poptávka po sociálních a zdravotních službách
- Velká mobilita talentovaných lidí, globální příležitosti pro jejich kariéru a odliv kvalifikovaných

odborníků, odliv mozků

- Rostoucí zadluženost některých skupin obyvatel (rodiny, senioři aj.)
- Rostoucí problém regulací ve službách
- Stárnutí populace pracující v zemědělství – nedostatečná generační výměna, nezáměr o zemědělství jako sektor
- Nadužívání anorganických hnojiv a pesticidů a degradace půdy
- Nedostatek srážek a narušování přirozených odtokových poměrů krajiny – hrozba povodní a nadměrného sucha, nedostatek pitné vody pro obyvatele
- Návrat k vytápění fosilními palivy (zejména k uhlí) v důsledku cenové nedostupnosti ekologičtějších paliv
- Rostoucí spotřeba energií
- Riziko havárií klíčové technické infrastruktury a s tím související riziko přerušení dodávek energií (elektrina, plyn)

Vazba na strategické dokumenty

Zpracovaný Program rozvoje městyse Mlázovice úzce navazuje na tyto již zpracované (či ve zpracování) strategické dokumenty na všech úrovních zainteresovaných subjektů. Jedná se pouze o vybrané nejdůležitější dokumenty s přímou vazbou na aktivity obce. Po roce 2020 bude nutné tento seznam aktualizovat a to i ve vazbě na nové programové období EU 2021–2027.

Nejdůležitější dokumenty s úzkou regionální územní vazbou:

- Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014–2020
- Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje na období 2021–2027 (dokument před schválením)
- Zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje
- Koncepce Královéhradecký kraj – Chytrý region
- Strategie investičních příležitostí Královéhradeckého kraje na období 2021–2027
- Koncepce zdraví v Královéhradeckém kraji na období 2021–2027
- Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb na období 2018–2026
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizace Královéhradeckého kraje
- Územně energetická koncepce Královéhradeckého kraje
- Koncepce péče o památkový fond Královéhradeckého kraje
- Záměr rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji
- Plán dílčího povodí Horního a středního Labe
- Koncepce zemědělské politiky Královéhradeckého kraje
- Územní studie krajiny Královéhradeckého kraje
- Ucelená politika samosprávy Královéhradeckého kraje o vodě (dokument před schválením)
- Program rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje pro období 2014–2020
- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Brána do Českého ráje 2014–2020

Nejdůležitější dokumenty s celorepublikovou územní vazbou:

- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (dokument před schválením)
- Koncepce rodinné politiky ČR
- Koncepce bydlení České republiky do roku 2020
- Koncepce sociálního bydlení ČR 2015–2025
- Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2016–2025
- Koncepce památkové péče v ČR 2017–2020

- Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014–2020
- Digitální Česko: Koncepce Digitální ekonomika a společnost
- Koncepce podpory malých a středních podnikatelů 2014–2020
- Národní plán rozvoje sítí nové generace
- Koncepce podpory mládeže ČR 2014–2020
- Koncepce podpory sportu v ČR 2016–2025
- Strategie rozvoje ICT služeb veřejné správy ČR
- Akční plán ČR pro rozvoj ekologického zemědělství 2016–2020
- Koncepce na ochranu před následky sucha pro území ČR
- Národní plán povodí Labe
- Státní politika životního prostředí ČR 2012–2020
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016–2025
- Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Vize představuje dlouhodobý obraz o budoucnosti obce, o tom, jak se bude obec měnit a zlepšovat, soubor představ a priorit obce. Vize je „směrovkou“ rozvoje. Časový horizont vize je v rozmezí 10-20 let. Naplnění vize by mělo být dosaženo realizací celého příslušného dokumentu či následně na něj navazujících dokumentů stejného charakteru. Strategická vize městyse Mlázovice je definována zejména na základě výsledků a závěrů analytické části, aby byla zajištěna její budoucí reálnost a splnitelnost.

„Městys Mlázovice je populačně stabilní, bezpečná a ekologicky přívětivá venkovská obec se spokojenými občany, kvalitní infrastrukturou a bohatým společensko-kulturním životem.“

Návrhová část programu rozvoje městyse Mlázovice na období 2020-2027 vychází z obecných východisek platných pro rozvojové dokumenty, ale zejména ze skutečných a reálných potřeb území a toho, aby byla obec schopná dosáhnout udržitelného rozvoje. Základním vnitřním východiskem volby rozvojových cílů (směrů) je socioekonomická analýza obce, z níž vyplynuly a byly identifikovány silné a slabé stránky obce.

Rozvojové cíle městyse Mlázovice jsou postaveny na posilování nejvýznamnějších předností obce (silné stránky) a na eliminaci největších nedostatků (slabé stránky), které do značné míry spoluurčují potenciál obce. Pro další rozvoj obce byly stanoveny čtyři hlavní rozvojové oblasti. Každá z těchto oblastí má stanoveno několik opatření, které jsou naplňovány rozvojovými aktivitami. Městys má naplánovanou řadu projektových záměrů, které by v nadcházejících letech chtěl řešit. Jejich realizace závisí především na dostupnosti dotací a dalších finančních i lidských zdrojů. Možnosti pro realizaci těchto projektových záměrů shrnuje tzv. zásobník projektových záměrů (aktivit), který by měl sloužit jako realizační nástroj vlastního strategického dokumentu. Tento zásobník je možné kdykoliv aktualizovat či doplňovat.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost

Střední důležitost

Nízká důležitost

Cíl : „Odpovídající podmínky pro život v obci“

Opatření : „Podpora komunitního života“

Cílem opatření je ve spolupráci s místními spolky udržet vysokou kvalitu a četnost pořádání kulturních a sportovních akcí. V rámci generační obměny spolkové základny je potřeba aktivizovat zájem dětí, mládeže a nově příchozích obyvatel o spolkovou činnost v obci založenou na dobrovolnické bázi.

Od - do

Odpovědnost

Náklady
(tis. Kč)

Zdroj
financování

„Propagace a osvěta spolkových a zájmových činností“

2020 - 2027

Vlastní

„Oslavy 480 let od povýšení Mlázovic na městečko“

2020 - 2020

Vlastní +
externí

„Oslavy 300 let existence kostela Nejsvětější Trojice“

2025 - 2025

Vlastní

„Oslavy 120 let fungování SDH Mlázovice“

2023 - 2023

Vlastní

Opatření : „Rozvoj bydlení“

V posledních letech dochází k pomalému poklesu počtu obyvatel. Počet trvale žijících obyvatel v obci je důležitý z hlediska příjmů z rozpočtového určení daní, jež představuje významný zdroj pro rozpočet obcí. Dostatečná nabídka kvalitních zástřešovaných stavebních parcel by mohla tento nepříznivý trend zvrátit. Pozornost je rovněž věnována startovacím a dostupnému bydlení pro mladé rodiny a osoby ohrožené sociálním vyloučením.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Příprava a zástřešování nových stavebních parcel“	2020 - 2027			Vlastní + externí
„Postupná rekonstrukce obecních bytů“	2020 - 2027			Vlastní
„Vytvoření nabídky sociálního a dostupného bydlení“	2020 - 2027			Vlastní + externí
„Výkup zanedbaných domů a bytů do majetku obce“	2020 - 2027			Vlastní

Opatření : „Zajištění dostupnosti služeb“

Občané obce mohou využívat celou řadu veřejných i soukromých služeb. Opatření je orientováno na zvýšení kvality stávajících služeb se zaměřením na zvýšení kvality a dostupnosti zdravotní i sociální péče a to především pro seniory, jejichž počet neustále roste.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Udržení základní lékařské péče v obci“	2020 - 2027			Vlastní
„Udržení provozu Domova důchodců Mlázovice“	2020 - 2027			Vlastní + externí

Opatření : „Řízení a správa obce“

V rámci opatření bude posílena úloha e-Governmentu ve správě obce a komunikaci s občanem. Prostřednictvím realizace vhodných aktivit bude v maximální možné míře zajištěna bezpečnost zdejších obyvatel a ochrana majetku. Rovněž bude zlepšena spolupráce s členskými obcemi Lázeňského mikroregionu a MAS Brána do Českého ráje.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Implementace prvků e-Governmentu ve správě obce a komunikaci s veřejností“	2020 - 2027			Vlastní + externí
„Ochrana před vandalismem“	2020 - 2027			Vlastní + externí
„Aktivní spolupráce s obcemi Lázeňského mikroregionu“	2020 - 2027			Vlastní + externí
„Posilování partnerství v rámci MAS Brána do Českého ráje“	2020 - 2027			Vlastní + externí

Cíl : „Kvalitní veřejná infrastruktura“**Opatření : „Realizace a údržba občanské vybavenosti“**

V rámci opatření dojde k posílení občanské vybavenosti o novou infrastrukturu, především pro volnočasové aktivity místních obyvatel. Zároveň je potřeba udržovat obecní budovy v dobrém technickém stavu, aby byl zajištěn provoz služeb v nich působících.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Výstavba velkého dětského hřiště u koupaliště“	2020 - 2021			Vlastní + externí
„Nalezení využití pro budovu bývalé ZŠ“	2020 - 2023			Vlastní + externí
„Rekonstrukce kostela a hřbitovní zdi“	2020 - 2023			Vlastní + externí
„Modernizace koupaliště“	2022 - 2027			Vlastní
„Modernizace hřiště Mateřské školy“	2020 - 2022		600	Vlastní + externí

Opatření : „Zlepšení dopravní infrastruktury“

Je potřeba zrekonstruovat stávající chodníky a v místech, kde zcela chybí, vybudovat chodníky nové. Rekonstrukci potřebují rovněž místní komunikace. Pro zlepšení dopravní dostupnosti a zvýšení bezpečnosti dopravy bude potřeba ve spolupráci s Královéhradeckým krajem zmodernizovat silnice III. třídy, které jsou v nevyhovujícím stavu. Pozornost je také věnována dopravě v klidu a polním účelovým komunikacím, které mají potenciál i pro rekreační účely.

Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
---------	-------------	----------------------	----------------------

⬆ „Rekonstrukce a výstavba chodníků“	2020 - 2027		Vlastní + externí
⬆ „Rekonstrukce místních komunikací“	2020 - 2027		Vlastní + externí
— „Výstavba parkovacích ploch u bytových domů“	2020 - 2023		Vlastní
✓ „Výstavba parkoviště u koupaliště“	2022 - 2027		Vlastní
— „Rekonstrukce polních cest“	2020 - 2027		Vlastní + externí
⬆ „Rekonstrukce silnic III. třídy“	2020 - 2027	KHK	Externí

Opatření : „Modernizace technické infrastruktury a zavádění smart řešení“

Účelem opatření je zlepšení stavu technické infrastruktury se zaměřením na kanalizaci a čistírnu odpadních vod. V rámci dosahování vyšších energetických úspor budou zaváděna nová řešení pro vytápění a osvětlení obecních budov.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⬆ „Rekonstrukce kanalizace“	2020 - 2023			Vlastní + externí
⬆ „Výstavba čističky odpadních vod“	2020 - 2023			Vlastní + externí
⬆ „Výstavba optické sítě a zrychlení internetového připojení“	2020 - 2022	CETIN		Vlastní + externí
⬆ „Energetické úspory včetně Smart Meteringu spotřeb energií v obecních budovách“	2020 - 2024			Vlastní + externí

Cíl : „Fungující místní ekonomika“

Opatření : „Vytváření podmínek pro rozvoj podnikání“

V obci klesá počet aktivních podnikatelských subjektů, a proto je důležité zintenzivnit spolupráci s drobnými a středními podnikateli, což pomůže k vytváření nových druhů služeb a ekonomickému rozvoji obce. Nevyužívané budovy v obecním vlastnictví mohou být nabídnuty pro účely podnikání.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⬆ „Aktivní komunikace a spolupráce s místními podnikateli“	2020 - 2027			Vlastní
— „Nabídnutí nevyužívaných obecních budov pro podnikatelské účely“	2020 - 2027			Vlastní
⬆ „Podpora vzniku nových podnikatelských subjektů“	2020 - 2027			Vlastní
⬆ „Rozvoj podnikatelských aktivit v rámci dceřinné společnosti Mlázovické služby, s.r.o.“	2020 - 2027			Vlastní + externí

Opatření : „Marketing a podpora cestovního ruchu“

I přes skutečnost, že obec jako celek nemá velký turistický potenciál, je důležité zlepšit propagaci obce navenek a posílit úlohu cestovního ruchu v ekonomickém rozvoji obce.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Cílená propagace obce prostřednictvím Lázeňského mikroregionu“	2021 - 2027			Vlastní + externí
— „Spolupráce se subjekty působícími v oblasti cestovního ruchu“	2020 - 2027			Vlastní + externí
✓ „Modernizace infrastruktury cestovního ruchu“	2022 - 2027			Vlastní + externí

Cíl : „Zdravé životní prostředí“

Opatření : „Zkvalitňování veřejných prostranství a sídelní zeleně“

Veřejná prostranství jsou alfou a omegou každé obce. Slouží jako vizuální vizitka obce a jsou místem každodenního setkávání místních obyvatel. Díky výsadbě nové zeleně (parky, zdi a střechy porostlé zelení) v intravilánu obce navíc dojde k posílení biodiverzity a k celkovému zlepšení zdejšího prostředí.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
--	---------	-------------	-------------------	-------------------

Opatření : „Zadržování vody v krajině a ochrana před povodněmi“

V kontextu probíhající klimatické změny je důležité podporovat projekty všech velikostí vedoucí k zadržování vody v krajině a zmírňování následků sucha. Se zadržováním vody v krajině jsou silně spjatý protipovodňová opatření. Za účelem snižování negativních projevů vodní a větrné eroze budou zaváděna protierozní opatření.

Od - do Odpovědnost Náklady
(tis. Kč) Zdroj
financování

„Realizace prvků pro zadržování vody v krajině“	2020 - 2027		Vlastní + externí
„Realizace protierozních opatření“	2020 - 2027		Vlastní + externí
„Realizace protipovodňových opatření“	2022 - 2027		Vlastní + externí
„Péče o části ÚSES (biocentra, biokoridory, interakční prvky)“	2020 - 2027		Vlastní + externí

Opatření : „Udržitelné zemědělství“

Nevhodné zemědělství často vede k nižší druhové rozmanitosti, degradaci půd i samotné krajiny. Proto bude upřednostňováno využívání půdy způsobem, který pomáhá udržovat nebo obnovovat zdravé, biologicky rozmanité ekosystémy, před jinými činnostmi, které jsou s tímto cílem neslučitelné. Obec bude v rámci opatření usilovat o snižování množství používaných průmyslových a chemických hnojiv na půdě v jejím vlastnictví.

Od - do Odpovědnost Náklady
(tis. Kč) Zdroj
financování

„Pokračování ve výkupu zemědělských pozemků do majetku obce“	2020 - 2027		Vlastní
„Řešení problematiky znečišťování vod zemědělskou činností“	2020 - 2027		Vlastní + externí
„Aktivní spolupráce se ZAS Mlázovice“	2020 - 2027		Externí

B.3 Podpora realizace programu

Zodpovědnost za realizaci

Za zajištění realizace Programu rozvoje městyse Mlázovice na období 2020–2027 je zodpovědný starosta, místostarosta a zastupitelstvo. Starosta městyse koordinuje všechny činnosti a aktivity, které povedou k naplnění programu rozvoje. Úspěšnost jeho realizace a naplnění jednotlivých cílů závisí také na efektivní spolupráci všech aktérů v obci, kterými jsou vedení obce, zaměstnanci úřadu, organizace zřizované nebo založené obcí, spolky, subjekty a občané. Společně s tímto je výsledek závislý na schopnosti využívat efektivně a účelně vlastní a externí finanční zdroje.

Monitoring realizace

Sledování plnění stanovených cílů, opatření a aktivit bude provádět zastupitelstvo průběžně. Plnění těchto cílů bude zásadní při přípravě a schvalování rozpočtu obce. Na požádání zastupitelů či občanů budou projednány jednotlivé aktivity a připravovány k realizaci. Hodnocení bude probíhat jednou ročně při sestavování rozpočtu na následující rok. Případné změny či nově vzniklé potřeby území budou projednány na zastupitelstvu a v případě schválení budou zapracovány do Programu rozvoje městyse Mlázovice.

Způsob financování aktivit

V Programu rozvoje městyse Mlázovice jsou definovány cíle, které povedou k naplnění představy o budoucím stavu obce. Jsou zde uvedeny aktivity, které budou realizovány v následujícím 8letém období. Jejich realizace je však závislá na finančních prostředcích z evropských fondů, státního rozpočtu, krajského rozpočtu a rozpočtu obce.

Aktualizace

Tento dokument nesmí být i s ohledem na komunální volby v období realizace chápán jako nepřekročitelný, v průběhu let by měl být aktualizován. Pro plnění správné funkce je třeba jej udržovat jako živý dokument. Pro snadnou aktualizaci proto byla vybrána aplikace OBCEPRO Ministerstva pro místní rozvoj.